

ÜRETİM İŞLETMESİNDE 7/A UYGULAMASI

Kimya San. Üretim İşletmesinde Ocak 2009 Dönemine Ait Maliyetle İlgili İşlemler şöyle Gerçekleşmiştir:

İşletmenin geçen dönemden devreden 1.000.000 TL lık yarı mamülü, 2.500.000 TL lık mamülü bulunmaktadır.

- 1.) 01.01.2009 tarihinde alınan 13.000.000 TL lik İlk Madde Malzeme %18 KDV hariç olarak KDV si ve 6.000.000 TL'si peşin, kalanı çek karşılığı alınmıştır.
- 2.) 02.01.2009 tarihinde üretilen mamuller için 8.000.000 TL Direkt, 2.000.000 TL Endirekt nitelikte olmak üzere İlk Madde Malzeme Üretime gönderilmiştir.
- 3.) 05.01.2009 tarihinde su, ısıtma, yakıt ile ilgili giderlerin Ocak dönemine ait kısmı için bütçeleme çalışmasında 80.000 TL'lik toplam giderin 45.000 TL'si üretime, 20.000 TL'si Genel Yönetime, 15.000 TL'si Pazarlama Satış Dağıtım aittir.
- 4.) 10.01.2009 tarihinde işyeri kira bedeli olarak tamamı Genel Yönetime ait 100.000 TL'lik gider için çek verilmiştir.(%20 GV kesintisi dikkate alınacaktır.)
- 5.) 15.01.2009 tarihinde Pazarlamaya ait bir taşıt için 50.000 TL'lik çeşitli tamir bakım gideri peşin ödenmiştir.(%18 KDV Hariç)
- 6.)16.01.2009 tarihinde Genel Yönetime ait bir bina için 10.000 TL'lik noter harcı peşin ödenmiştir.
- 7.) 20.01.2009 tarihinde ay sonu itibariyle personele ait ücret tahakkuku işlemi şimdiden yapılmış.Bu aya ait 6.000.000 TL'lik brüt ücretin 4.000.000 TL'si direkt üretimde bulunan işçilere aittir. 500.000 TL'si yine üretimle ilgili olup endirekt niteliktedir. İşçilik giderlerinin diğer kısımları; 700.000 TL'si Pazarlama Satış Dağıtım gideri, 800.000 TL'si Genel Yönetim işçilerine aittir. (SSK İşveren Payı: % 20 dir.)
- 8.) 28.01.2009 tarihinde döneme ait toplam 200.000 TL'lik elektrik faturasının 125.000 TL'si üretim, 50.000 TL'si Genel Yönetim gideri, 25.000 TL'si Pazarlama Satış Dağıtım Gideridir. Fatura bedeli henüz ödenilmemiş borç olarak kaydedilmiştir.(%18 kdv hariç)
- 9.) Bu ay itibariyle kısa vadeli borçların ilgili tahakkuk eden faiz borçları 150.000 TL'dir.
- 10.) Bu aya ait Duran Varlıkların Amortisman ve Tükenme payları toplamı 2.000.000 TL'dir. Bunun 1.250.000 TL sı üretimle ilgili, 500.000 TL sı PSDG, 250.000 TL sı GYG dir.
- 11.)Ocak Ayı sonunda işletmenin 4.000.000 TL lık Yarı Mamül, 3.500.000 TL lık Mamül olduğu tespit edilmiştir. Dönem içersinde 20.000.000 TL lık mamül+18 KDV hariç olmak üzere peşin satılmıştır.

İSTENENLER:

1. Dönem içi ve dönem sonu yevmiye kayıtlarını yapınız.
2. Gelir Tablosunu hazırlayınız...

ÜRETİM İŞLETMESİ 7/B UYGULAMASI

X Üretim işletmesinin 2009 Aralık ayın ait bazı işlemleri aşağıdaki gibidir. İşletme 7/B seçeneğini kullanmaktadır.

- 1) 1.12.2009 tarihinde alınan 12.000.000 TL'lık İlk Madde Malzeme %18 KDV hariç olarak KDV si ve yarısı peşin kalanı çek karşılığı alınmıştır.
- 2) 5.12.2009 tarihinde 10.000.000 TL'lık İlk Madde Malzeme, Üretim atölyesi için 9.000.000 TL, Genel yönetim faaliyetleri için 1.000.000 TL şeklinde dağıtılmıştır.
- 3) İşletme Aralık ayı işçi giderleri olarak 15.000.000 TL brüt ücret tahakkuku hesaplamış. Bu tutarın 3.000.000 TL si Pazarlama Satış Dağıtım Faaliyeti, 12.000.000 TL Üretim Atölyesindeki işçilere aittir. (SSK işveren payı % 20, SSK İşveren işsizlik fonu %2 dir).
- 4) Bu ay içerisinde Genel Yönetim bölümündeki memurlara 1.000.000 TL'lik ücret tahakkuku yapılmıştır.(Tahakkuk kaydını sadece gider olarak gösteriniz). (SGK işveren payı % 20, SGK İşveren İşsizlik Sigortası %2'dir).
- 5) Ay içerisinde 50.000 TL su, 50.000 TL haberleşme gideri %18 KDV Hariç olarak dikkate alınarak peşin ödenmiştir.Giderin yarısı üretim,30.000 TL'si Genel Yönetim Gideri, 20.000 TL'si pazarlama faaliyetlerine aittir.(%18 KDV Hariç)
- 6) Bu döneme ait olarak 400.000 TL kira giderininin 300.000 TL'si üretim atölyesine, 100.000 TL'si Genel Yönetim binasına ait olarak ödenmiştir.(%20 GV kesintisi dikkate alınacaktır).
- 7) Pazarlama faaliyetinde kullanılan bir taşıtın 40.000 TL'lik Motorlu Taşıtlar Vergisi peşin ödenmiştir.
- 8) Genel idare binasında kullanılmak üzere 200.000 TL lık, Pazarlama faaliyetinde kullanılmak için 50.000 TL lık, Üretim Atölyesinde kullanılmak üzere 150.000 TL lık Kırtasiye malzemesi +%18 Kdv hariç çek verilerek alınmıştır.
- 9) Normal Amortisman Yöntemini uygulayan işletmenin amortisman tabi duran varlıkları aşağıdaki gibidir.

Cinsi	Maliyet Bedeli	Faydalı Ömrü
Makineler (Üretim Kullanılıyor)	20.000.000	10 YIL
Taşıtlar (Pazarlamada Kullanılıyor)	10.000.000	10 YIL
Demirbaşlar(Genel Yön. Kullanılıyor)	12.000.000	5 YIL

10) Ay sonunda kullanılan Banka Kredisi ile ilgili olarak 500.000 TL'lik faiz gideri tahakkuk ettiği bildirilmiştir. Bunun 300.000 TL'si Kısa Vadeli Banka Kredilerine, 200.000 TL'si Uzun Vadeli Banka Kredilerine ait olduğu tespit edilmiştir.(Kısa vadeli banka kredisinin son ödeme zamanı geldiğinden faiz tutarının hesaba alınmasına karar verilmiştir.)

11) Dönem sonunda 5.000.000 TL'lik Yarı Mamul bulunmaktadır. Dönem ortasında mamullerin yarısı 18.000.000 TL'ye, 10.000.000 TL+%18 KDV Peşin, 5.000.000 çek, kalanı veresiye olarak satılmıştır.

İSTENENLER: 1)Yevmiye kayıtlarını yapınız.
2) Gelir Tablosunu hazırlayınız.

7/A ve 7/B ye GÖRE DÖNEMSONU İŞLEMLERİ UYGULAMALARI

1. Sevim Kimyasal Malzeme Üretim İşletmesi **7/A** Maliyet hesaplarını kullanmaktadır. 2012 yılı Aralık ayı sonu bazı hesaplarının toplamları aşağıdaki gibidir.

HESAP İSMİ	BORÇ	ALACAK
Yarı Mamül	400.000	
Mamül	1.000.000	
Yurtiçi Satış		3.200.000
Satış İskontoları	20.000	
İştirak Tem. Gelir		60.000
Faiz Gelirleri		80.000
Diğ. Oldışı Gelir. Karlar		23.000
Reeskont Faiz Geliri		40.000
Karşılık Giderleri	50.000	
Reeskont Faiz Gideri	35.000	
Direkt İlk Madde Malzeme	1.500.000	
Direkt İşçilik Giderleri	1.000.000	
Genel Üretim Giderleri	700.000	
Araştırma-Geliştirme	30.000	
P S D G	75.000	
Genel Yönetim Giderleri	120.000	
Finansman Gideri(Kısa .)	25.000	
Finansman Gideri(Uzun .)	45.000	

İşletme ile ilgili bazı bilgiler şunlardır.

- 1) İşletmenin Aralık ayı başı Yarı mamül stoku: 100.000 TL, Mamül stoku ise : 600.000 TL dir.
- 2) İşletme dönem içinde 20.000 TL Vergi gecikme faizi, 50.000 TL'lık para cezası, 200.000 TL'lık Kıdem Tazminatı karşılığı ve işletme sahibi kendi için 80.000 TL'lık harcama yapmıştır.
- 3) İşletmenin dönem sonunda 53.000 TL'lık İştirak kazancı ile 150.000 TL'lık Yatırım İndirimi bulunmaktadır.
- 4) İşletme Kurumlar Vergisi Mükellefi olduğundan % 20 Kurumlar Vergisi ödeyecektir. İşletme aralık ayına kadar toplam 100.000 TL lık geçici vergi ödemiştir.

İSTENENLER: A) Gerekli hesaplamayı yaparak muhasebe kayıtlarını gösteriniz.

B) İşletmenin dönem sonu Gelir Tablosunu hazırlayınız.

2. X Ticaret ve Pazarlama Limited Şirketinin 2012 Yılı Aralık ayı sonundaki bazı hesaplarının borç ve alacak toplamları aşağıdaki tabloda sunulmuştur. İşletme **7/A** seçeneğini kullanmaktadır.

HESAP İSMİ	BORÇ	ALACAK
Ticari Mallar	1.600.000	200.000
Yurtiçi Satış		1.300.000
Satılan Malın Maliyeti	800.000	
Satıştan İadeler	30.000	
İştirak Tem. Gelir		70.000
Faiz Gelirleri		100.000
Reeskont Faiz Geliri		50.000
Karşılık Giderleri	50.000	
Kambiyo Zararları	20.000	
Reeskont Faiz Gideri	35.000	
Diğ. Oldışı Gelir. Karlar		55.000
Finansman Gideri(Kısa .)	25.000	
Finansman Gideri(Uzun .)	45.000	
Araştırma-Geliştirme	30.000	
P S D G	75.000	
Genel Yönetim Giderleri	150.000	

İşletmenin envanter işlemleri ile ilgili bazı bilgileri şunlardır.

- 1) İşletmenin dönem sonunda yapılan mal envanteri sırasında 50.000 TL'lık normal fire ve 10.000 TL'lık K. K. E. GİDER olarak bir noksanlık olduğu tesbit edilmiştir.
- 2) İşletme dönem içinde 10.000 TL Vergi gecikme faizi, 5.000 TL'lık para cezası ve 12.000 TL'lık Kıdem Tazminatı karşılığı harcama yapmıştır.
- 3) İşletmenin dönem sonunda 50.000 TL'lık Yatırım indirimi ile 20.000 TL'lık İştirak kazancı bulunmaktadır.
- 4) İşletme Kurumlar Vergisi Mükellefi olduğundan % 20 Kurumlar Vergisi ödeyecektir.

İSTENENLER: A) Gerekli hesaplamayı yaparak muhasebe kayıtlarını gösteriniz.

B) İşletmenin dönem sonu Gelir Tablosunu hazırlayınız.

3. C Üretim İşletmesi 7/B Maliyet hesaplarını kullanmaktadır. 2012 yılı Aralık ayı sonu bazı hesaplarının toplamları aşağıdaki gibidir.

(000.000)

	ÜRETİM		AR-GE	PSDG	GYG	FİNANSMAN		TOPLAMLAR
	Direkt	Endirekt				K.VAD	U.VAD	
790 İMMG	15.000	3.500	500	-----	1.800	-----	-----	20.800
791 İŞ ÜCR GİD	8.000	2.000	1.500	2.500	1.000	-----	-----	15.000
792 MEM ÜC G		1.000	600	800	4.000	-----	-----	6.400
793 DIŞ FAY Hİ		1.250	400	150	300	-----	-----	2.100
794 ÇEŞ GİD		850	350	50	650	-----	-----	1.900
795 VER R HAR	-----	-----	60	250	300	-----	-----	610
796 AMORT Gİ		1.600	200	400	250	-----	-----	2.450
797 FİNANS Gİ	-----	-----	-----	-----	-----	450	550	1.000
TOPLAMLAR	23.000	10.200	3.610	4.150	8.300	450	550	50.260

Hesap İsmi	Borç	Alacak
Yarı- Mamül	8.000	-----
Mamül	10.500	-----
Yurtiçi Satış	-----	45.000
Satıştan İadeler	200	-----
Faiz Gelirleri	-----	850
Komisyon Gelirleri	-----	150
Reeskont Faiz Geliri	-----	80
Karşılık Giderleri	350	-----
Kambiyo Zararları	100	-----
Reeskont Faiz Gider	50	-----
Diğer Gelir Ve Karlar		30
Olağ. Dışı Gelir Ve Karlar		35

İşletmenin Aralık ayı başı

Yarı mamül stoku: 2.500 TL,

Mamül stoku ise : 4.000 TL dir.

2.) İşletmenin dönem sonunda 20 TL'lık K.K.E.

Amortisman gideri, 25 TL'lık K.K.E. Karşılık gideri ve 50 TL lık gecikme faizleri bulunmaktadır. Ayrıca işletmenin 1.000 TL'lık yatırım indirimi ve 150 TL lık iştirak kazancı istisnası bulunmaktadır.

İşletme % 20 Kurumlar Vergisidir. İşletme Aralık ayına kadar toplam 1.300 TL lık **geçici vergi** ödemiştir.

İSTENENLER: A) Dönem sonu kapanış işlemlerini ve vergi hesaplamasını yaparak gerekli kayıtları gösteriniz.

B) İşletmenin gelir tablosunu verilen Ek Gelir Tablosuna Hazırlayınız.

HAMMADDE VE MALZEME UYGULAMASI

1. Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen CANLAR GIDA Üretim İşletmesi Bisküvi Üretimi yapmaktadır. Canlar Üretim İşletmesinin Nisan 2009 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacak, tüm işlemler peşin kasadan yapılacaktır.

Dönemde Bisküvi üretiminde kullanılan direkt nitelikli, Un ve Şeker hammaddelerine ilişkin hareketler aşağıda verilmiştir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "İlk Giren İlk Çıkar (FIFO) Yöntemi" kullanılmaktadır. Stok kartı **yapılmayacaktır**.

Açıklama	Tarih	GİREN				ÇIKAN	
		Un (kg)	Fiyat	Şeker (kg)	Fiyat	Un (kg)	Şeker (kg)
Devir		2.000	2 YTL	1.000	5 YTL		
Satın alınan	04.04.2009	10.000	2.20 YTL	3.000	5.30 YTL		
Üretime Sevk	07.04.2009	-----	-----	-----	-----	7.000	2.000
Satın alınan	20.04.2009	12.000	2.50 YTL	4.000	5.50 YTL		
Üretime Sevk	25.04.2009	-----	-----	-----	-----	10.000	4.000

Dönemde kullanılan yağ, krema, tuz, v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 2.000 YTL dir. Ayrıca yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. İşletme Malzemesinin maliyet bedeli ise 1.000 YTL dir. Tüm harcamaların %70'i üretimde, %10'u genel yönetim faaliyetlerinde, kalan kısmı pazarlama faaliyetlerinde kullanılmıştır.

İSTENEN: Döneme ilişkin hammadde ve malzeme maliyetini hesaplayarak muhasebe kayıtlarını gösteriniz.

2. Maliyet hesaplarını 7/B seçeneğine göre izleyen CANLAR KONFEKSİYON Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin iş olguları aşağıdaki gibidir.

Stok değerlendirme yöntemi olarak "Tartılı Ortalama Maliyet Yöntemi" kullanılmaktadır.

A. Geçen dönemden devreden 500 m, 4 YTL lık (A) hammaddesi ve 300 m, 2 YTL lık (B) hammaddesi bulunmaktadır.

B. 01.05.2009' de 2.000 m, 5 YTL'lık (A) hammaddesi ve 1.000 m, 2,50 YTL lık (B) hammaddesi +KDV ile çek karşılığında alınmıştır.

C. 05.05.2009'de 2.200 m (A) hammaddesi ve 1.100 m lik (B) hammaddesi Üretime gönderilmiştir.

D. 07.05.2009'de 800 YTL lık düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzeme ve 300 YTL lık işletme malzemesi yarısı ve KDV si peşin, kalanı çek karşılığında alınmıştır.

E. 09.05.2009' de 2.500 m, 5,50 YTL'lık (A) hammaddesi ve 800 m, 3 YTL lık (B) hammaddesi +KDV ile peşin alınmıştır.

F. 15.05.2009' de Yardımcı malzemeler ve işletme malzemeleri %60 Üretim, %25 GYG, %15 PSDG gider yerlerine dağıtılmıştır.

G. 25.05.2009'de 2.600 m (A) hammaddesi ve 700 m lik (B) hammaddesi Üretime gönderilmiştir.

İSTENEN: Döneme ilişkin hammadde ve malzeme maliyetini hesaplayarak muhasebe kayıtlarını gösteriniz.

3. Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen YAMANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Yamanlar Tekstil İşletmesi Nisan 2009 döneminde **12.000** adet gömlek üretimini tamamlamıştır. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacak, tüm alımlar kasadan yapılacaktır.

Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin hareketler aşağıda verilmiştir. Bir adet Gömlek için gereken hammadde miktarı, (A) dan 3 metre, (B) den 1,5 metredir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "Son Giren İlk Çıkar (LİFO) Yöntemi" kullanılmaktadır.

Açıklama	GİREN			
	(A) (m)	Fiyat	(B) (m)	Fiyat
Devir	5.000	2,50 YTL	3.000	1 YTL
Satın alınan	20.000	3 YTL	10.000	1,50 YTL
Satın alınan	15.000	3,50 YTL	5.000	2 YTL

Dönemde kullanılan düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 20.000 YTL dir. Bunun %70 i üretimde, %20'u genel yönetim faaliyetlerinde, kalan kısmı pazarlama faaliyetlerinde kullanılmıştır.

İSTENEN: Döneme ilişkin hammadde ve malzeme maliyetini hesaplayarak muhasebe kayıtlarını gösteriniz.

İŞÇİLİK GİDERLERİ İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ UYGULAMALAR

1. Maliyet hesaplarını **7/A** seçeneğine göre izleyen CANLAR Üretim İşletmesi Mart 2009 döneminde toplam 30 işçi çalışmaktadır. Bu işçilerden 20 tanesi esas üretim yerlerinde, 5 tanesi yardımcı üretim yerlerinde, 5 tanesi pazarlama faaliyetlerinde çalışmaktadır. Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	Esas Üretim Yeri	Yardımcı Üretim Yeri	Pazarlama
Normal Çalışma	2.000 Saat	500 Saat	400 Saat
Boş İşçilik	50 Saat	-----	-----
Fazla Çalışma	800 Saat	200 Saat	100 Saat
Hafta Tatili Ücreti	15.000 YTL	5.000 YTL	5.000 YTL

İşletmede saat ücretleri; Esas üretim yeri işçiler için 30 YTL, Yardımcı üretim yeri işçileri ve pazarlama işçileri için 20 YTL olup fazla çalışmalar %50 zamlı olarak ödenmektedir. Ayrıca döneme ilişkin olarak işçi başına 100 YTL Sosyal yardım yapılmıştır. 2009 yılı için tahmin edilen yıllık ikramiyeler 100.000 YTL, Yıllık İzin ücretleri ise 80.000 YTL dir. İkramiye ve yıllık izin ücretleri işçi başına eşit olarak dağıtılacaktır. SSK işveren Prim Oranı %20, İşveren İşsizlik Oranı % 2 Olarak Dikkate Alınacaktır. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar **asgari geçim indirimi** dikkate alınacaktır.

2. Maliyet hesaplarını **7/B** seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. İşletmede toplam 10 işçi çalışmaktadır. Her bir işçinin brüt ücreti 1.200 YTL dir. İşçilere ait diğer tüm özellikler ortaktır. Gelir Vergisi %15, Damga Vergisi %006, SSK işçi prim oranı %14, İşsizlik sigortası işçi oranı %01dir. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar **asgari geçim indirimi** dikkate alınacaktır.

3. Maliyet hesaplarını **7/A** seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. İşletmede toplam 30 işçi çalışmaktadır. Bu işçilerden 20 tanesi KESİM-DİKİM Esas üretim yerlerinde, 7 tanesi PAKETLEME yardımcı üretim yerlerinde, 3 tanesi pazarlama faaliyetlerinde çalışmaktadır. Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	KESİM-DİKİM	PAKETLEME	PAZARLAMA
Normal Çalışma	12.000 Saat	7.500 Saat	2.500 Saat
Fazla Çalışma	5.500 Saat	3.500 Saat	-----
Hafta Tatili Ücreti	5.000 YTL	3.500 YTL	1.450YTL

İşletmede saat ücretleri; Kesim-Dikim işçileri için 1,50 YTL, Paketleme işçileri ve pazarlama işçileri için 1 YTL olup fazla çalışmalar %60 zamlı olarak ödenmektedir. Bu döneme ait toplam ikramiye ve izin ücretleri 4.500 YTL dir. İkramiye ve izin ücretleri işçi başına eşit olarak dağıtılacaktır. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar **asgari geçim indirimi** dikkate alınacaktır.

4. Maliyet hesaplarını **7/B** seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. İşletmede toplam 20 işçi çalışmaktadır. Bu işçilerden 12 tanesi KESİM-DİKİM Esas üretim yerlerinde, 5 tanesi PAKETLEME yardımcı üretim yerlerinde, 3 tanesi pazarlama faaliyetlerinde çalışmaktadır. Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	KESİM-DİKİM (EÜGY)	PAKETLEME (YÜGY)	PAZARLAMA
Normal Çalışma	8.000 Saat	3.000 Saat	1.500 Saat
Fazla Çalışma	1.800 Saat	1.000 Saat	-----
Hafta Tatili Ücreti	1.400 YTL	400 YTL	200 YTL

İşletmede saat ücretleri; Kesim-Dikim işçileri için 2 YTL, Paketleme işçileri ve pazarlama işçileri için 1,50 YTL olup fazla çalışmalar %50 zamlı olarak ödenmektedir. 2009 yılı için tahmin edilen yıllık ikramiyeler 7.500 YTL, Yıllık İzin ücretleri ise 4.500 YTL dir. İkramiye ve yıllık izin ücretleri işçi başına eşit olarak dağıtılacaktır. Ayrıca döneme ilişkin olarak işçi başına 100 YTL Sosyal yardım yapılmıştır. SGK işveren Prim Oranı %20, SGK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

MALİYET MUHASEBESİ GENEL UYGULAMA 1

Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen KORKMAZLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Mayıs 2009 döneminde, **10.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **7.000** adedi **120.000 TL**'ye peşin olarak satılmıştır.

Korkmazlar Tekstil Üretim İşletmesinin Mayıs 2009 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacaktır. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

1010 KESİM-DİKİM Esas Üretim Gider Yeri   2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri
6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri   7010 Genel Yönetim Gider Yeri

0. İlk Madde Malzeme Giderleri

Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin iş olguları aşağıdaki gibidir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "**İlk Giren İlk Çıkar Yöntemi (FİFO)**" kullanılmaktadır.

A. Geçen dönemden devreden 1.000 m, 4,90 TL'lik (A) hammaddesi ve 800 m, 3 TL 'lik (B) hammaddesi bulunmaktadır.

B. 01.05.2009 'da 5.000 m, 5 TL'lik (A) hammaddesi ve 3.000 m, 3,10 TL 'lik (B) hammaddesi ile 9.000 TL 'lik malzeme %18 KDV hariç olarak çek karşılığında alınmıştır.

C. 05.05.2009 'da 5.500 m (A) hammaddesi ve 3.800 m (B) hammaddesi 1010 EÜGY 'ne gönderilmiştir.

D. 10.05.2009 'da endirekt malzemeler kullanım alanının M^2 sine göre gider yerlerine dağıtılmıştır.

1. İşçi Ücret ve Giderleri

Döneme ilişkin İşçi ve idareci konumundaki işçilik giderlerinin hesaplanmasına ilişkin çalışma saatleri aşağıda verilmiştir.

	1010 KESİM-DİKİM	2010 PAKETLEME	6010 PAZARLAMA
Normal Çalışma	5.000 Saat	3.000 Saat	1.500 Saat
Fazla Çalışma	1.000 Saat	500 Saat	-----

İşletmede saat ücretleri; Kesim-Dikim işçileri için 5 TL, Paketleme ve Pazarlama işçileri için 4 TL olup fazla çalışmalar % 60 zamlı olarak ödenmektedir.

Döneme ilişkin diğer endirekt işçilik giderleri hafta tatili, sosyal yardımlar, döneme ilişkin izin ücretleri vb. olarak 6.000 TL belirlenmiştir. Diğer işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. SSK işveren Prim Oranı % 20, SSK İşveren İşsizlik Oranı % 2 olarak dikkate alınacaktır. Muhasebe kayıtlarının sadece borç kısımları gösterilecektir.

2. Memur Ücret ve Giderleri

Dönemde tamamı **genel yönetim amaçlı** çalışan yönetici ve personel için **toplam** 7.000 TL brüt ücret tahakkuk ettirilmiştir. Ücret hesaplamasında Gelir Vergisi %15, Damga Vergisi % 0,06, SSK işçi prim+işsizlik oranı %15, SSK işveren Prim Oranı % 20, SSK İşveren İşsizlik Oranı % 2 olarak dikkate alınacaktır. Toplam asgari geçim indirimi 720 TL dir.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde aşağıda belirtilen harcamalar ve KDV'leri peşin olarak gerçekleştirilmiştir.

A. 9.000 TL Enerji ve Su kullanımı gideri yapılmıştır. Dağıtım ölçüsü olarak **KW / SAAT** dikkate alınacaktır.

B. 3.000 TL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Tamamı 1010 KESİM-DİKİM EÜGY 'ne aittir.

4. Amortisman Gideri : Döneme ilişkin gider yerlerine ait amortisman tutarları aşağıdaki şekildedir.

GİDER YERLERİ	Amortisman Tutarı	GİDER YERLERİ	Amortisman Tutarı
KESİM-DİKİM (EÜGY)	3.000 TL	PAZARLAMA	2.000 TL
PAKETLEME (YÜGY)	1.500 TL	GENEL YÖNETİM	1.000 TL

İSTENEN:

1. Dönem içi, Dönem sonu ve sonuç çıkarma kayıtlarını yapınız.

2. MAYIS 2009 sonunda 13.362 TL değerinde Yarı-Mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen Gömlek Maliyetini, Gömleklerin Birim Maliyetini ve Satılan Gömlek Maliyetini hesaplayınız muhasebe kayıtlarını gösteriniz.

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	KULLANIM ALANI (M ²)
1010	10	1.500	150
2010	3	700	70
6010	3	300	30
7010	4	500	50
TOPLAM	20	3.000	300

ÇÖZÜM:**Hammadde Sevki**

(A) Hammaddesi 5.500 metre olarak depodan esas üretim gider yerine sevk edileceği için seçilen yöntem FİFO gereği ilk giren olarak geçen aydan devreden miktarın çıkışı yapılacaktır. Geçen aydan devreden 1.000 metre hammaddenin 4,90 TL 'den, 5.500 m 'nin kalanı 4.500 m 'lik hammaddenin ise 1 Mayıs alımındaki fiyattan 5 TL 'den sevki yapılacaktır.

DEVREDEN AYDAN

(A) $1.000 * 4,90 = 4.900$

01.05.2009'DAN GEREKLİ OLAN

(A) $4.500 * 5 = 22.500$

Toplam (A) Hammaddesinin değeri 27.400 TL'dir.

Aynı şekilde 3.800 metre (B) Hammaddesinin sevk işlemi FİFO yöntemine göre yapıldığında;

DEVİR (B) $800 * 3 = 2.400$

01.05.2009'DAN GEREKLİ OLAN.....

(B) $3.000 * 3,10 = 9.300$

Toplam (B) Hammaddesinin değeri 11.700 TL'dir.

05.05.2009 tarihinde toplam (A) ve (B) hammaddesi olarak 39.100 TL değerinde sevk olmuştur ve kayıtlarda gösterilmiştir. Bu giderler direkt nitelikli olduğu için 710 DİMMG hesabında izlenecektir.

Malzeme Sevki

İşletme malzemesi ve yardımcı malzemeden oluşan 9.000 TL 'lik malzemenin ilgili gider yerlerine dağıtımını için dağıtım ölçüsü dikkate alınarak, gerekli dağıtım oranı hesaplanmıştır. Bunun için;

$9.000 / 300 = 30 \text{ TL} / \text{m}^2$ başına düşen malzeme gideri

1010	$150 * 30 =$	4.500
2010	$70 * 30 =$	2.100
6010	$30 * 30 =$	900
7010	$50 * 30 =$	1.500
	TOPLAM	9.000

Üretim gider yerleri olan 1010 ve 2010'a ait giderler malzeme giderinin indirekt nitelikli olmasından dolayı 730 G.Ü.G Hesabında, Diğer pazarlama ve genel yönetim giderleri kendi maliyet hesapları olan 760 PSDG ve 770 GYG Hesaplarında izlenecektir.

Direkt İşçilik Gideri Hesaplaması

Çalışma saatleri verilen gider yerlerine ilişkin brüt ücretlerin hesaplaması yapılmıştır.

1010 KESİM-DİKİM ESAS ÜRETİM GİDER YERİ

Normal Çalışma = $5.000 * 5 = 25.000$ (720)

Fazla Çalışma Zamsız kısmı = $1.000 * 5 = 5.000$ (720)

Fazla çalışmanın Zamlı kısmı = $1.000 * 3 = 3.000$ (730)

2010 PAKETLEME YARDIMCI ÜRETİM GİDER YERİ (730)

Normal Çalışma = $3.000 * 4 = 12.000$ (730)

Fazla Çalışma = $500 * (4 + (4 * 0,6)) = 3.200$ (730)

6010 PAZARLAMA GİDER YERİ

Normal Çalışma = 1.500*4 = 6.000

(760)

(760)

Endirekt İşçilik Giderlerinin Hesaplanması

Dağıtım Oranı = 6.000 / 20 = 300 TL /işçi sayısı İşçi başına düşen endirekt işçilik gideri

1010	10 * 300 =	3.000	(730)
2010	3 * 300 =	900	(730)
6010	3 * 300 =	900	(760)
7010	4 * 300 =	1.200	(770)
	TOPLAM	6.000	

Muhasebe kaydı için kullanılacak hesapların toplamı alınarak kayıt yapılır. Esas üretim gider yerlerine ait fazla çalışmalar, normal ve zamlı kısımlardan oluştuğu için iki ayrı hesapta izlenir (Çetiner, 2004) (Karakaya,2006).

İşçilik giderlerine ait işveren sigorta prim payları uygulamamızda belirtilen tehlike sınıfı % 22 dikkate alınarak hesaplanmıştır. Direkt işçiliğe ait sigorta işveren payları 720 DİG Hesabında, Endirekt işçiliğe ait olan kısmı ise 730 GÜG Hesabında izlenecektir.

Kayıt üzerinde sadece borç kısmı gösterilmiştir. Diğer ücret hesaplaması bir sonraki bölümde gösterilecektir.

Memur Ücret ve Giderlerinin Hesaplanması

1. İşçi sigorta prim ve işsizlik payı----- 7.000*0,15 = 1.050
2. Gelir Vergisi Matrahı----- 7.000 -1.050 = 5.950
3. Gelir Vergisi-----5.950 * 0,15 = 892,5
4. Damga Vergisi----- 7.000 * 0.006 = 42
5. İşveren sigorta prim ve işsizlik payı-----7.000*0,22 = 1.540
6. Asgari Geçim İndirimi Sonrası GV----- 892,5-720 = 172,5

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

	Enerji ve Su	Fason İşçilik	
	9.000 / 3.000 = 3 TL/kwsaat	3.000 TL	
1010	1500 * 3 =	4.500 + 3.000 =	7.500
2010	700 * 3 =	2.100	
6010	300 * 3 =	900	
7010	500 * 3 =	1.500	
	TOPLAM	9.000	

Enerji, su ve fason işçilik ile ilgili giderler endirekt nitelikli oldukları için üretimle ilgili gider yerlerine ait giderler 730 GÜG Hesabı ile diğer faaliyet giderleri kendilerine ait gider hesapları ile muhasebeleştirileceklerdir.

Amortisman Giderleri

İlgili gider yerlerine ait amortisman tutarları belli olduğu için sadece muhasebe kaydı yapılacaktır. Diğer bölümlerde olduğu gibi üretimle ilgili gider yerlerine ait amortisman tutarları 730 GÜG Hesabında, diğer gider yerlerine ait amortisman tutarları kendilerine ait gider hesaplarında muhasebeleştirileceklerdir.

Dönemsonu İşlemleri

Dönem içerisinde borç taraftan çalışan gider hesapları yansıtma hesapları ile kapatılır. Mamülün maliyetini oluşturan DİMMG, DİG ve GÜG yansıtma hesapları ile 151 Yarı-Mamül hesabına aktarılır. Geçen dönemden üretimine devam edilen Yarı-Mamüller ile bu dönemde tamamlanan mamüller, 152 Mamüller Hesabında izlenir. Satışı yapılabilen mamüller ise 620 SMM Hesabında izlenir. Faaliyet giderleri de aynı şekilde yansıtma hesapları ile gelir tablosu hesaplarına aktarıldıktan sonra Kar/Zararın belirlenmesi için 690 Dönem Kar/Zarar Hesabına aktarılır. Bilançoda net kar ve zararın gösterilmesi için vergi karşılıklarından sonra 590 Dönem Net Karı veya 591 Dönem Net Zararı(-) hesabına aktarma yapılır.

SONUÇLARIN GÖSTERİLMESİ

1. DÖNEMDE TAMAMLANAN GÖMLEK MALİYETİ =
123.362,00-13.362,00= 110.000,00
2. Birim Maliyet =110.000 / 10.000 = 11 TL
3. SATILAN MAMÜL MALİYETİ = 11* 7.000= 77.000 TL
4. KAR= 16.778,00 TL

UYGULAMA 1 MUHASEBE KAYITLARI

	01.05.2009	BORÇ	ALACAK
1	150 İLK MAD. MALZ HS. (A)5.000*5= 25.000 (B)3.000*3,10= 9.300 Malzeme= 9.000 191 İND. KDV	43.300,00	
	103 VERİLEN ÇEKLER	7.794,00	51.094,00
	Hammadde ve Malzeme Alımı		
2	05.05.2009		
	710 DİMMGİD	39.100,00	
	150 İLK MAD. MALZ HS. (A) 1.000*4,90= 4.900 (B) 800*3= 2.400 (A) 4.500*5 = 22.500 (B) 3.000*3,10= 9.300 1010 EÜGY Sevk		39.100,00
	10.05.2009		
3	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG	6.600,00 900,00 1500,00	
	150 İLK MAD. MALZ HS.		9.000,00
	Malzeme Sevki		
4	720 DİG 730 GÜG 760 PSDG 770 GYG	30.000*1,22= 36.600 22.100*1,22= 26.962 6.900*1,22= 8.418 1.200*1,22= 1.464	36.600,00 26.962,00 8.418,00 1.464,00
	360 ÖD. V+F 361 ÖD. SOS.GÜV.KES. 335 PERSONELE BORÇ		* * *
	Ücret Tahakkuku		
5	770 GYG 7.000*1,22= 136 DİĞER ÇEŞ.ALACA. AGİ	8.540,00 720,00	
	360 ÖD. VER. VE FON GV: 892,5 DV: 42 361 ÖD. SOS.GÜV.KS. İŞÇİ PAYI : 1.050 İŞVEREN PAYI: 1.540 335 PERSON. BORÇ		934,50 2.590,00 5.735,50
	Ücret Tahakkuku		
6	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG 191 İND. KDV	9.600,00 900,00 1.500,00	
	100 KASA HSB. Enerji, Su Ve Fason İşçilik Ödemeleri		
7	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG	4.500,00 2.000,00 1.000,00	
	257 BİRİKMİŞ AMORTİS		7.500,00
	Amortisman Giderleri		
KAPATMA KAYITLARI			
	31.05.2009		
	631 PSDG 632 GYG	12.218,00 14.004,00	
	761 PSDG YANS 771 GYG YANS		12.218,00 14.004,00
	Faaliyet giderleri Yansıtma Kaydı 31.05.2009		

711 DİMM YANS.		39.100,00	
721 DİG YANS.		36.600,00	
731 GÜG YANS.		47.662,00	
761 PSDG YANS.		12.218,00	
771 GYG YANS.		14.004,00	
	710 DİMM GİD		39.100,00
	720 DİG		36.600,00
	730 GÜG		47.662,00
	760 PSDG		12.218,00
	770 GEN YÖN. GİD.		14.004,00
Yansıtmanın Kapatılması			
	31.05.2009		
151 YARI- MAMÜL		123.362,00	
	711 DİMM YANS.		39.100,00
	721 DİG YANS.		36.600,00
	731 GÜG YANS.		47.662,00
Üretimle İlgili Harcanan Giderler			
	31.05.2009		
152 MAMÜLLER		110.000,00	
	151 YARI-MAMÜL		110.000,00
Dönemde Tamamlanan Gömlek Maliyeti			
	31.05.2009		
100 KASA		141.600,00	
	600 YİS		120.000,00
	391 HES KDV		21.600,00
Satış Kaydı			
	31.05.2009		
620 SAT MAMÜL MAL.		77.000,00	
	152 MAMÜLLER		77.000,00
Satılan Gömlek Maliyeti			
	31.05.2009		
690 DÖN KAR ZARAR		103.222,00	
	620 SMM		77.000,00
	631 PSDG		12.218,00
	632 GYG		14.004,00
Giderlerin Aktarımı			
	31.05.2009		
600 YİS		120.000,00	
	690 DÖN KAR ZARAR		120.000,00
Gelirlerin Aktarımı			
	31.05.2009		
690 DÖN NET KARI		16.778,00	
	590 DÖN NET KARI		16.778,00
Net Karın Bilanço Hesabında Gösterilmesi			

BÜYÜK DEFTER KAYITLARI

B 710 DİMMGİD A		B 720 DİG A	
39.100,00		36.600,00	
		36.600,00	
39.100,00			
<hr/>		<hr/>	
B 730 GÜG A		B 760 PSDG A	
6.600,00		900,00	
26.962,00		8.418,00	
9.600,00		900,00	
4.500,00		2.000,00	
47.662,00		12.218,00	
<hr/>		<hr/>	
B 770 GYG A		B 151 YARLI-MAMÜL A	
1.500,00		123.362,00	110.000,00
1.464,00			
8.540,00			
1.500,00			
1.000,00			
14.004,00			
<hr/>		<hr/>	
B 152-MAMÜLLER HS A		B 600 YURTIÇİ SATIŞ A	
110.000,00	77.000,00		120.000,00
<hr/>		<hr/>	
B 690 DÖN KAR ZARAR A		B 620 SAT MAMÜL MAL. A	
103.222,00	120.000,00	77.000,00	77.000,00
<hr/>		<hr/>	

KORKMAZLAR TEKSTİL ÜRETİM İŞLETMESİ
01.05.2009 -31.05.2009 TARIHLI GELİR TABLOSU

BRÜT SATIŞLAR		120.000,00
YURT İÇİ SATIŞLAR	120.000,00	
SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		(-----)
NET SATIŞLAR		120.000,00
SATIŞLARIN MALİYETİ(-)		(77.000,00)
SATILAN MAMÜLLER MALİYETİ(-)	(77.000,00)	
BRÜT SATIŞ KARI		43.000,00
FAALİYET GİDERLERİ(-)		(26.222,00)
PAZAR. SATIŞ DAĞITIM GİD(-)	(12.218,00)	
GENEL YÖNETİM GİD(-)	(14.004,00)	
FAALİYET KARI		16.778,00
DİĞ.FAAL.OLAĞAN GELİR KAR		
DİĞ.FAAL.OLĞN GİDER ZARAR(-)		
FİNANSMAN GİDERLERİ(-)		
OLAĞAN KAR		16.778,00
OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		
OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARAR(-)		
DÖNEM KARI VE ZARARI		16.778,00
D.KARI VER VE DİĞ.YÜK.KARŞI.**		(-----)
DÖNEM NET KARI		16.778,00

** Geçici Vergi dönemi olduğunda veya dönem sonu işlemlerinde kurumlar vergisi hesaplanarak vergi karşılığı düşülür ve net kar veya zarara ulaşılır.

KORKMAZLAR TEKSTİL ÜRETİM İŞLETMESİ MAYIS 2009 SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU		
ÜRETİM MALİYETİ		
A-Direkt İlk Mad. ve Malz Gid		39.100,00
B-Direkt İşçilik Giderleri		36.600,00
C-Genel Üretim Giderleri		47.662,00
D-Yarı Mamul Kullanımı		(13.362,00)
1. Dönem Başı Stok (+)	---	
2. Dönem Sonu Stok (-)	(13.362,00)	
ÜRETİLEN MAMÜL MALİYETİ		110.000,00
E-Mamül Stoklarında Değişim		(33.000,00)
1. Dönem Başı Stok (+)	---	
2. Dönem Sonu Stok (-)	(33.000,00)	
I-SAT. MAMÜL MALİYETİ		77.000,00
(TİCARİ FAALİYET)		
A-DB Ticari Mallar Stoku (+)		
B-Dönem İçi Alışlar (+)		
C-Dönem Sonu Ticari Mallar (-)		
II-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ		
III-SATILAN HİZMET MALİYETİ		
SATIŞLARIN MALİYETİ (I+II+III)		77.000,00

MALİYET MUHASEBESİ GENEL UYGULAMA 2

Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Nisan 2009 döneminde, **15.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **13.000** adedi maliyet değeri üzerinden % 40 karla peşin olarak satılmıştır. Canlar Üretim İşletmesinin Nisan 2009 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacak, tüm alımlar kasadan yapılacaktır. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

1010 KESİM Esas Üretim Gider Yeri
2010 Elektrik Santrali Yardımcı Üretim Gider Yeri
3020 Yemekhane Yardımcı Hizmet Gider Yeri
7010 Genel Yönetim Gider Yeri

1020 DİKİM Esas Üretim Gider Yeri
3010 Tamir-Bakım Yardımcı Hizmet Gider Yeri
6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri

0. İlk Madde Malzeme Giderleri

Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin hareketler aşağıda verilmiştir. Bir adet Gömlek için gereken hammadde miktarı, (A) dan 3 metre, (B) den 1,5 metredir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "Tartılı Ortalama Maliyet Yöntemi" kullanılmaktadır. Hammadde doğrudan 1010 KESİM Esas üretim gider yerine aittir.

Açıklama	GİREN			
	(A) (m)	Fiyat	(B) (m)	Fiyat
Devir	5.000	4 YTL	3.000	2 YTL
Satın alınan	20.000	5 YTL	10.000	2,50 YTL
Satın alınan	20.000	5,50 YTL	12.000	3 YTL

Dönemde kullanılan düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 41.400 YTL dir. Bunun dağıtımında kiralanan alanın **M2 dikkate** alınacaktır.

1. İşçi Ücret ve Giderleri

İşletmede çalışan işçi sayısı dağıtım ölçüsü tablosunda verilmiştir. Esas üretim gider yerlerindeki işçilere her bir işçi için 1.000 YTL brüt ücret ödenmektedir. Yardımcı ve Hizmet üretim gider yerlerindeki işçilerin brüt ücreti ise 800 YTL dir. Pazarlamada çalışan işçiler için ise 700 YTL brüt ücret belirlenmiştir.

Endirekt işçilik olarak hafta tatili, sosyal yardımlar vb olarak 8.000 YTL belirlenmiştir. Endirekt işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. Ücret hesaplamasında Gelir Vergisi %15, Damga Vergisi %006, SSK işçi prim oranı %14, İşsizlik sigortası işçi oranı %01dir. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar **asgari geçim indirimi** dikkate alınacaktır.

2. Memur Ücret ve Giderleri

Dönemde tamamı genel yönetimde çalışan 2 yönetici için 3.000 YTL brüt ücret, kalan elemanların her biri için 900 YTL brüt ücret tahakkuk ettirilmiştir. Oranlar yukarıda belirtildiği gibidir. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar asgari geçim indirimi dikkate alınacaktır.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde;

9.000 YTL Enerji kullanımı, dağıtım ölçüsü olarak **KW/SAAT dikkate** alınacaktır.

6.000 YTL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Esas Üretim gider yerlerine **direkt işçilik esas alınarak** dağıtılacaktır.

4. Çeşitli Giderler

Dönemde 5.400 YTL Kira gideri yapılmış, dağıtım ölçüsü olarak kiralanan alanın **M2'si esas** alınacaktır. (Kira Ödemesinde %20 GV Stopajı dikkate alınacaktır.)

2.6. Finansman Gideri

Döneme ilişkin 400 YTL Kısa vadeli Banka kredileri için faiz hesaplanmıştır.

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	BAKIM ONARIM SAATİ	KİRALANAN (M2)
1010	10	2.250	250	800
1020	7	2.000	300	500
2010	3	500	100	100
3010	4	500	50	150
3020	3	250	100	140
6010	5	150	----	30
7010	8	350	80	80
TOPLAM	40	6.000	800	1.800

İSTENEN:

1. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.
3. Nisan 2009 sonunda 10.000 YTL Yarı mamül olmasına göre, Dönemde Üretilen Gömlek Maliyetini, Gömleklerin Birim Maliyetini ve Satılan Gömlek Maliyetini hesaplayınız ve ayrıca gösteriniz..
4. Döneme ilişkin satışların maliyeti tablosunu ve gelir tablosunu düzenleyiniz.

MALİYET MUHASEBESİ GENEL UYGULAMA 3 CEVAP LAR

01.05.2011		BORÇ	ALACAK	710 DİMMGİD	
1	150 İLK MAD. MALZ HS. (A)5.500*5,20= 28.600 (B)3.000*3,30= 9.900 Malzeme= 12.000 191 İND. KDV 103 VERİLEN ÇEKLER HAMMADDE VE MALZEME ALIM	50.500,00 9.090,00	59.590,00	43.454,00	
2	05.05.2011			720 DİG	
	710 DİMMGİD 150 İLK MAD. MALZ HS. (A) 6.200*5,17=32.054 (B) 500*3= 1.500 (B) 3.000*3,30=9.900 1010 EÜGY SEVK	43.454,00	43.454,00	36.600,00	
3	10.05.2011			730 GÜG	
	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG 150 İLK MAD. MALZ HS. MALZEME SEVKİ	8.800,00 1.200,00 2.000,00	12.000,00	8.800,00 14.274,00 11.800,00 2.200,00	
4	/			760 PSDG	
	720 DİG 30.000*1,22= 36.600 730 GÜG 11.700*1,22= 14.274 760 PSDG 5.700*1,22= 6.954 770 GYG 1.600*1,22= 1.952 136 DİĞ.ÇEŞ.ALACAK A.G.İ 360 ÖD. V+F 361 ÖD. SOS.GÜV.KES. 335 PERSONELE BORÇ ÜCRET TAHAKKUKU	36.600,00 14.274,00 6.954,00 1.952,00 4.100,00	*	37.074,00	
5	/			770 GYG	
	770 GYG 8.000*1,22= 9.760,00 136 DİĞ.ÇEŞ.ALACAK A.G.İ 360 ÖD. V+F 361 ÖD. SOS.GÜV.KES. 335 PERSONELE BORÇ ÜCRET TAHAKKUKU	9.760,00 800,00	*	1.200,00 6.954,00 1.200,00 300,00	
6	/			770 GYG	
	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG 191 İND. KDV 100 KASA HSB.	11.800,00 1.200,00 2.000,00 2.700,00	15.000,00	9.654,00	
				2.000,00 1.952,00 9.760,00 2.000,00 500,00	

ENERJİ, SU VE FASON İŞÇİLİK ÖDEMELERİ		16.212,00	
7	730 GÜG	2.200,00	
	760 PSDG	300,00	
	770 GYG	500,00	
	191 İND KDV		
	100 KASA HSB		3.000,00
8	780 FİNANSMAN GİD	500,00	
	300 BANKA KREDİLERİ		500,00
	FAİZ GİDERİ		
KAPATMA KAYITLARI			
31.05.2011			
	631 PSDG	9.654,00	
	632 GYG	16.212,00	
	660 KV BORÇ GİD.	500,00	
	761 PSDG YANS		9.654,00
	771 GYG YANS		16.212,00
	781 FİNANS. GİD YANS		500,00
Faaliyet giderleri Yansıtma Kaydı			
31.05.2011			
	711	43.454,00	
	721	36.600,00	
	731	37.074,00	
	761 PSDG YANS.	9.654,00	
	771 GYG YANS.	16.212,00	
	781 FİNANS. GİD. YANS.	500,00	
	710		43.454,00
	720		36.600,00
	730		37.074,00
	760 PSDG		9.654,00
	770 GEN YÖN. GİD.		16.212,00
	780 FİNANSMAN GİD		500,00
Yansıtmanın Kapatılması			
31.05.2011			
	151	117.128,00	
	711		43.454,00
	721		36.600,00
	731		37.074,00
Üretimle İlgili Harcanan Giderler			
31.05.2011			
	152	108.000,00	
	151		108.000,00
Dönemde Tamamlanan Gömlek Maliyeti			
31.05.2011			
	100 KASA	153.400,00	

1.DÖNEMDE TAMAMLANAN
GÖMLEK MALİYETİ=
117.128,00-9.128,00= 108.000,00

2.Birim Maliyet=108.000 / 10.000
= 10,8 TL

3. SMM= 10,8* 8.000= 86.400 TL

4. KAR=17.234,00 TL

	600 YİS	130.000,00
	391 HES KDV	23.400,00
SATIŞ KAYDI		
31.05.2011		
620		86.400,00
	152	86.400,00
SATILAN GÖMLEK MALİYETİ		
31.05.2011		
690 DÖN KAR ZARAR		112.766,00
	620 SMM	86.400,00
	631 PSDG	9.654,00
	632 GYG	16.212,00
	660 KV BORÇ GİD.	500,00
Giderlerin Aktarımı		
31.05.2011		
600 YİS		130.000,00
	690 DÖN KAR ZARAR	130.000,00
Gelirlerin Aktarımı		
31.05.2011		
690 DÖN NET KARI		17.234,00
	590 DÖN NET KARI	17.234,00
Net Karın Bilanço Hesabında Gösterilmesi		

TARTILI ORTALAMA MALİYET

$$\frac{900*5+5.500*5,20}{6.400} = 5,17$$

Malzeme

$$12.000/300= 40$$

MALİYET MUHASEBESİ GENEL UYGULAMA 5

Maliyet hesaplarını **7/B** seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi GÖMLEK ve TİŞÖRT Üretimi yapmaktadır. Mayıs 2011 döneminde, **15.000** Adet GÖMLEK tamamlanmış, **13.000** adedi **180.000** YTL'ye peşin, **10.000** Adet TİŞÖRT tamamlanmış, **8.000** adedi **100.000** YTL'ye peşin olarak satılmıştır. Canlar Tekstil Üretim İşletmesinin Mayıs 2011 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacaktır. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

1010 GÖMLEK Esas Üretim Gider Yeri	1020 TİŞÖRT Esas Üretim Gider Yeri
2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri	3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri
6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri	7010 Genel Yönetim Gider Yeri

0. İlk Madde Malzeme Giderleri

Dönemde GÖMLEK ve TİŞÖRT üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin iş olguları aşağıdaki gibidir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "FİFO Yöntemi" kullanılmaktadır.

A. Geçen dönemden devreden 1.000 m, 4,50 YTL lik (A) hammaddesi ve 500 m, 2,50 YTL lik (B) hammaddesi bulunmaktadır.

B. 01.05.2011'de 5.000 m, 5 YTL'lik (A) hammaddesi ve 2.000 m, 3 YTL lik (B) hammaddesi+KDV ile çek karşılığında alınmıştır.

C. 05.05.2011'de 3.000 m (A) hammaddesi ve 1.500 m lik (B) hammaddesi **1010 GÖMLEK EÜGY'ne**, 2.000 m (A) hammaddesi ve 1.000 m lik (B) hammaddesi **1020 TİŞÖRT EÜGY'ne**, gönderilmiştir.

D. 07.05.2011'de 15.000 YTL lik yardımcı ve işletme malzemesi +KDV ile çek karşılığında alınmıştır.

E. 10.05.2011'de Yardımcı ve işletme malzemeleri kullanım alanının **M²** sine göre gider yerlerine dağıtılmıştır.

1. İşçi Ücret ve Giderleri

Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	1010 GÖMLEK	1020 TİŞÖRT	2010 PAKETLEME	3010 YEMEKHANE	6010 PAZARLAMA
Normal Çalışma	10.000 Saat	7.000 Saat	4.500 Saat	3.000 Saat	2.500 Saat
Fazla Çalışma	2.000 Saat	1.500 Saat	800 Saat	500 Saat	-----

İşletmede saat ücretleri; GÖMLEK-TİŞÖRT işçileri için 3 YTL, Paketleme, Yemekhane ve Pazarlama işçileri için 2 YTL olup fazla çalışmalar %50 zamlı olarak ödenmektedir.

Döneme ilişkin Endirekt işçilik olarak hafta tatili, sosyal yardımlar, yıllık izin ücretleri vb olarak 30.000 YTL belirlenmiştir. Endirekt işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider (Borç) kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

2. Memur Ücret ve Giderleri

Dönemde gider yerleri için idareci konumunda olan personelin brüt ücretleri aşağıdaki gibidir.

GİDER YERİ	BRÜT ÜCRETLER	GİDER YERİ	BRÜT ÜCRETLER
1010 GÖMLEK	8.000 YTL	3010 YEMEKHANE	2.000 YTL
1020 TİŞÖRT	5.000 YTL	6010 PAZARLAMA	1.000 YTL
2010 PAKETLEME	3.000 YTL	7010 YÖNETİM	4.000 YTL

SSK İşveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider (Borç) kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde aşağıda belirtilen harcamalar ve KDV'leri peşin olarak gerçekleştirilmiştir.

18.000 YTL Enerji ve Su kullanımı, dağıtım ölçüsü olarak **KW/SAAT** dikkate alınacaktır.

15.000 YTL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Esas Üretim gider yerlerine İşçi Sayısı esas alınarak dağıtılacaktır.

4. Amortismanlar

Dönemde 10.000 YTL lik Amortisman gideri hesaplanmış bu giderin dağıtımı aşağıdaki şekildedir.

GİDER YERİ	AMORTİSMAN TUTARI	GİDER YERİ	AMORTİSMAN TUTARI
1010 GÖMLEK	3.000 YTL	3010 YEMEKHANE	1.500 YTL
1020 TİŞÖRT	2.000 YTL	6010 PAZARLAMA	1.000 YTL
2010 PAKETLEME	500 YTL	7010 YÖNETİM	2.000 YTL

İSTENEN:

1. Gerekli Hesaplamaları yaparak, Gider Dağıtım Tablosunu hazırlayınız.
2. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.
3. II. Dağıtım Basit Dağıtım Yöntemine göre yapınız. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır. İşletmede II. DAĞITIMDA, pazarlama satış dağıtım gider yeri ve genel yönetim gider yeri hariç diğer gider yerlerine II. Dağıtımdan pay verilmektedir.
4. MAYIS 2011 sonunda 10.000 YTL değerinde GÖMLEK Yarı mamül stoku ve 3.150 YTL değerinde TİŞÖRT Yarı mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen GÖMLEK ve TİŞÖRT Toplam Maliyetini, Birim Maliyetini ve Satılan Mamüllerin ayrı ayrı Maliyetini hesaplayınız ve gösteriniz..

NOT:

Basit dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:

2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**

3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **KW/SAAT**

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	KULLANIM ALANI (M²)
1010	10	2.250	500
1020	5	2.000	300
2010	3	500	70
3010	3	500	50
6010	3	250	30
7010	6	500	50
TOPLAM	30	6.000	1.000

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 6

Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Nisan 2011 döneminde, **15.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **13.000** adedi maliyet değeri üzerinden % 40 karla peşin olarak satılmıştır. Canlar Üretim İşletmesinin Nisan 2008 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacak, tüm alımlar kasadan yapılacaktır. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

1010 KESİM Esas Üretim Gider Yeri
2010 Elektrik Santrali Yardımcı Üretim Gider Yeri
3020 Yemekhane Yardımcı Hizmet Gider Yeri
7010 Genel Yönetim Gider Yeri

1020 DİKİM Esas Üretim Gider Yeri
3010 Tamir-Bakım Yardımcı Hizmet Gider Yeri
6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri

0. İlk Madde Malzeme Giderleri

Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin hareketler aşağıda verilmiştir. Bir adet Gömlek için gereken hammadde miktarı, (A) dan 3 metre, (B) den 1,5 metredir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "Tartılı Ortalama Maliyet Yöntemi" kullanılmaktadır. Hammadde doğrudan 1010 KESİM Esas üretim gider yerine aittir.

Açıklama	GİREN			
	(A) (m)	Fiyat	(B) (m)	Fiyat
Devir	5.000	4 TL	3.000	2 TL
Satın alınan	20.000	5 TL	10.000	2,50 TL
Satın alınan	22.000	5,50 TL	12.000	3 TL

Dönemde kullanılan düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 41.400 TL dir. Bunun dağıtımında kiralanan alanın **M2 dikkate** alınacaktır.

1. İşçi Ücret ve Giderleri

İşletmede çalışan işçi sayısı dağıtım ölçüsü tablosunda verilmiştir. Esas üretim gider yerlerindeki işçilere her bir işçi için 1.000 TL brüt ücret ödenmektedir. Yardımcı ve Hizmet üretim gider yerlerindeki işçilerin brüt ücreti ise 800 TL dir. Pazarlamada çalışan işçiler için ise 700 TL brüt ücret belirlenmiştir.

Endirekt işçilik olarak hafta tatili, sosyal yardımlar vb olarak 8.000 TL belirlenmiştir. Endirekt işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. Ücret hesaplamasında Gelir Vergisi %15, Damga Vergisi %006, SSK işçi prim oranı %14, İşsizlik sigortası işçi oranı %01dir. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar **asgari geçim indirimini** dikkate alınacaktır.

2. Memur Ücret ve Giderleri

Dönemde tamamı genel yönetimde çalışan 2 yönetici için 3.000 TL brüt ücret, kalan elemanların her biri için 900 TL brüt ücret tahakkuk ettirilmiştir. Oranlar yukarıda belirtildiği gibidir. Gelir vergisi tutarının 3/2'si kadar asgari geçim indirimi dikkate alınacaktır.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde;

9.000 TL Enerji kullanımı, dağıtım ölçüsü olarak **KW/SAAT dikkate** alınacaktır.

6.000 TL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Esas Üretim gider yerlerine **direkt işçilik esas alınarak** dağıtılacaktır.

4. Çeşitli Giderler

Dönemde 5.400 TL Kira gideri yapılmış, dağıtım ölçüsü olarak kiralanan alanın **M2'si esas** alınacaktır. (Kira Ödemesinde %20 GV Stopajı dikkate alınacaktır.)

2.6. Finansman Gideri

Döneme ilişkin 400 TL Kısa vadeli Banka kredileri için faiz hesaplanmıştır.

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	BAKIM ONARIM SAATİ	KİRALANAN (M2)
1010	10	2.250	250	800
1020	7	2.000	300	500
2010	3	500	100	100
3010	4	500	50	150
3020	3	250	100	140
6010	5	150	----	30
7010	8	350	80	80
TOPLAM	40	6.000	800	1.800

İSTENEN:

1. Gerekli Hesaplamaları yaparak, Gider Dağıtım Tablosunu hazırlayınız.
2. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.
3. II. Dağıtım **kademeli dağıtım yöntemine** göre yapınız.
5. Döneme ilişkin satışların maliyeti tablosunu ve gelir tablosunu düzenleyiniz.
6. Nisan 2011 sonunda 20.000 TL Yarı mamül olmasına göre, Dönemde Üretilen Gömlek Maliyetini, Gömleklerin Birim Maliyetini ve Satılan Gömlek Maliyetini hesaplayınız ve ayrıca gösteriniz..

Açıklama:**II. Dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:**

2010 Elektrik Santrali Yardımcı Üretim Gider Yeri: **KW/SAAT**

3010 Tamir-Bakım Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **BAKIM ONARIM SAATİ**

3020 Yemekhane Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**

İşletmede II. DAĞITIMDA, pazarlama satış dağıtım gider yeri ve genel yönetim gider yeri hariç diğer gider yerlerine II. Dağıtımdan pay verilmektedir. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır.

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 6 CEVAPLARI

Hammadde Sevki

Üretimi yapılan mamül için gerekli (A) ve (B) Hammaddelerine ilişkin standartlar verildiği için kullanılan hammadde miktarlarının bulunması gerekmektedir. Dönem başı Yarı Mamül olmadığına göre verilen standartlar ile üretimi tamamlanan mamül miktarı çarpılarak dönemde kullanılan hammadde miktarları belirlenecektir.

1 Adet Gömlek için (A)'dan 3 metre, (B)'den 1,5 metre gerekli olduğu için;

$$(A) = 15.000 * 3 = 45.000 \text{ m}, \quad (B) = 15.000 * 1,5 = 22.500 \text{ m}$$

Hammadde maliyetinin belirlenmesinde Ağırlıklı (Tartılı) Ortalama Maliyet Yöntemi kullanılacağından;

$$(A) \text{ Hammaddesi O.F} = 5.000 * 4 + 20.000 * 5 + 22.000 * 5,5 / 47.000 = \mathbf{5,13}$$

$$(B) \text{ Hammaddesi O.F} = 3.000 * 2 + 10.000 * 2,5 + 12.000 * 3 / 25.000 = \mathbf{2,68}$$

$$(A) \text{ Hammaddesi } 45.000 * 5,13 = 230.850$$

$$(B) \text{ Hammaddesi } 22.500 * 2,68 = 60.300$$

$$\mathbf{TOPLAM = 291.150}$$

Malzeme Sevki

41.400 TL'lik yardımcı malzemenin dağıtımı için kullanılan alan m^2 dikkate alınacaktır. Bunun için;

$$41.400 / 1.800 = 23 \text{ TL} / \text{m}^2 \text{ başına düşen malzeme gideri}$$

1010	800 * 23 =	18.400
1020	500 * 23 =	11.500
2010	100 * 23 =	2.300
3010	150 * 23 =	3.450
3020	140 * 23 =	3.220
6010	30 * 23 =	690
7010	80 * 23 =	1.840
	TOPLAM	41.400

Direkt İşçilik Gideri Hesaplaması

Gider yerlerine ilişkin çalışan kişilerin brüt ücretlerinin benzer olduğu varsayılmıştır. Her bir gider yerinde çalışan kişilerle brüt ücretlerini çarparak o gider yerine ait işçilik giderini belirleyebiliriz.

1010	1.000 * 10 =	10.000	(720)
1020	1.000 * 7 =	7.000	(720)
2010	800 * 3 =	2.400	(730)
3010	800 * 4 =	3.200	(730)
3020	800 * 3 =	2.400	(730)
6010	700 * 5 =	3.500	(760)
	TOPLAM	28.500	

Endirekt İşçilik Giderlerinin Hesaplanması

Dağıtım Oranı = $8.000 / 40 = 200 \text{ TL} / \text{işçi sayısı}$ İşçi başına düşen endirekt işçilik giderleri,

1010	200 * 10 =	2.000	(730)
1020	200 * 7 =	1.400	(730)
2010	200 * 3 =	600	(730)
3010	200 * 4 =	800	(730)
3020	200 * 3 =	600	(730)
6010	200 * 5 =	1.000	(760)
7010	200 * 8 =	1.600	(770)
	TOPLAM	8.000	

Muhasebe kaydı için kullanılacak hesapların toplamı alınarak kayıt yapılır. Direkt ve endirekt nitelikli işçiliklerin toplamı brüt ücreti oluşturacağı için 36.500 TL üzerinden hesaplama yapılacaktır.

1. İşçi sigorta prim ve işsizlik payı----- 36.500*0,15 = 5.475
2. Gelir Vergisi Matrahı----- 36.500 – 5.475 = 31.025
3. Gelir Vergisi----- 31.025 * 0,15 = 4.653,75
4. Damga Vergisi----- 36.500 * 0.006 = 219
5. İşveren sigorta prim ve işsizlik payı----- 36.500*0,22 = 8.030
6. Asgari Geçim İndirimi ----- 4.653,75 / 3 = 1.551,25 x 2= 3.102,5

Asgari geçim indirimi olarak işçilerden toplam gelir vergisi tutarının 3/2 ' si yaklaşık olarak düşüleceği belirtildiğine göre kalan 3/1 'lik kısım ödenecek gelir vergisi olarak kayıta yer alacaktır.

Uygulamada ücret hesaplaması “BORDRO” Programları ile yapıldığından çalışan her bir personelin durumları kartlarında ayrı ayrı takip edilmekte ve eşinin çalışıp çalışmaması, çocuk sayısı gibi durumlara göre asgari geçim indirimi daha gerçekçi takip edilmektedir.

Memur Ücret ve Giderlerinin Hesaplanması

Tamamı genel yönetimde çalışan 8 personel bulunmaktadır. 2 yönetici için 3.000 TL brüt ücret tahakkuk ettiğine göre kalan 6 işçi için her birine 900 TL'den (6*900) 5.400 TL brüt ücret hesaplanmıştır. Yönetimde çalışan tüm personel için toplam (3.000+5.400) 8.400 TL brüt ücret hesaplanmıştır. Kesinti hesaplamaları ise aşağıdaki gibidir.

1. İşçi sigorta prim ve işsizlik payı----- 8.400*0,15 = 1.260
2. Gelir Vergisi Matrahı----- 8.400 -1.260 = 7.140
3. Gelir Vergisi----- 7.140 * 0,15 = 1.071
4. Damga Vergisi----- 8.400 * 0.006 = 50,4
5. İşveren sigorta prim ve işsizlik payı----- 8.400*0,22 = 1.848
6. Asgari Geçim İndirimi ----- 1.071 / 3 = 357 x 2= 714

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Fason işçiliğin dağıtımında direkt işçilik tutarı kullanılacaktır. Bunu gider dağıtım tablosundan veya yevmiye kayıtlarında 720 DİG hesabından görebiliriz. 1010 ve 1020 gider yerlerine ait toplam direkt işçilik oranlanarak dağıtım ölçüsü tespit edilir.

Enerji (KW/SAAT)	Fason İşçilik (Direkt İşçilik)
9.000 / 6.000 = 1,5 TL / kwsaat	6.000 / 20.740 = 0,29 TL/ işçilik
1010 2.250*1,5 = 3.375 +	12.200*0,29 = 3.538 6.913
1020 2.000*1,5 = 3.000 +	8.540*0,29 = 2.462 5.462
2010 500*1,5 = 750	750
3010 500*1,5 = 750	750
3020 250*1,5 = 375	375
6010 150*1,5 = 225	225
7010 350*1,5 = 525	525
TOPLAM 9.000	6.000 15.000

Enerji ve fason işçilik ile ilgili giderler endirekt nitelikli oldukları için üretimle ilgili gider yerlerinin giderleri 730 GÜG ile diğer faaliyet giderleri kendilerine ait gider hesapları ile muhasebeleştirilecektir.

Çeşitli Giderler

Kullanılan alanın m² 'sine göre dağıtım yapılacaktır.

$$5.400 / 1.800 = 3 \text{ TL} / \text{m}^2$$

1010	800*3=	2.400
1020	500*3=	1.500
2010	100*3=	300
3010	150*3=	450
3020	140*3=	420
6010	30*3=	90
7010	80*3=	240
TOPLAM		5.400

II.Dağıtım Hesaplamaları

3010 Tamir-Bakım Yardımcı Hizmet Gider Yeri Dağıtımı

Yardımcı üretim ve hizmet gider yerleri içerisinde en yüksek gidere sahip olduğu için öncelik bu gider yerine ait olacaktır. Dağıtımda Bakım Onarım Saati kullanılacaktır. Küsüratlardan kaynaklanan farklar en son (3020) gider yerine aktarılacaktır.

$$9.530 / 750 = 2,7 \text{ TL / bakım saati}$$

1010	250*2,7=	3.175
1020	300*2,7=	3.810
2010	100*2,7=	1.270
3020	100*2,7=	1.275
	TOPLAM	9.530

3020 Yemekhane Yardımcı Hizmet Gider Yeri Dağıtımı

Kademeli Dağıtım gereği dağıtım yapılan gider yerinden gelen gider tutarının da toplamda dikkate alınması sonucunda ikinci sırada dağıtım yapılacak gider yeri 3020 'dir. İşçi sayısına göre dağıtım yapılacaktır.

$$8.950 / 20 = 447,5 \text{ TL / işçi sayısı}$$

1010	10*447,5=	4.475
1020	7*447,5=	3.132
2010	3*447,5=	1.343
	TOPLAM	8.950

2010 Elektrik Santrali Yardımcı Üretim Gider Yeri Dağıtımı

II. Dağıtım yapılan diğer gider yerlerinden gelen giderler de toplamda dikkate alınacak ve başka yardımcı gider yeri kalmadığından 2010 gider yerindeki tutar doğrudan esas üretim gider yerlerine dağıtılacaktır. Kw/Saat'e göre dağıtım yapılacaktır.

$$9.623 / 4.250 = 2,26 \text{ TL / kwsa}$$

1010	2.250*2,26=	5.085
1020	2.000*2,26=	4.538
	TOPLAM	9.623

Dönemsonu İşlemleri

Uygulama 1'deki 7/A Seçeneğine göre kapatma ve sonuç çıkarma kayıtları aynen burada tekrarlanacaktır.

SONUÇLARIN GÖSTERİLMESİ

1. DÖNEMDE TAMAMLANAN GÖMLEK MALİYETİ =
386.428,00-20.000,00= 366.428,00 TL
2. BİRİM MALİYET =366.428 / 15.000 = 24,43 TL
3. SATILAN MAMÜL MALİYETİ = 24,43* 13.000= 317.590,00 TL
4. SATIŞ TUTARI= 317.590,00*1,40 = 444.626,00 TL
4. KAR= 105.336,00 TL

Satılan 13.000 adet mamülün maliyeti belirlendikten sonra, maliyetin üzerinden %40 kar ile satış yapıldığı için maliyet bedeline kar marjı eklenerek satış tutarı belirlenmiştir. Doğrudan sonuca gitmek için (1,40) ile çarpımı yapılmıştır.

UYGULAMA 6 MUHASEBE KAYITLARI

01.04.2009		BORÇ	ALACAK
1	150 İLK MAD. MALZ HS. (A)20.000*5 = 100.000 (B)10.000*2,5 =25.000 (A)22.000*5,5 = 121.000 (B)12.000*3 =36.000 Malzeme= 41.400 191 İND. KDV	323.400,00 58.212,00	
	100 KASA HESABI Hammadde Ve Malzeme Alımı		381.612,00
2	710 DİMMGİD 150 İLK MAD. MALZ HS. (A) 45.000*5,13 = 230.850 (B) 22.500*2,68= 60.300 1010 EÜGY Sevk	291.150,00	291.150,00
3	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG 150 İLK MAD. MALZ H Malzeme Sevki	38.870,00 690,00 1.840,00	41.400,00
4	720 DİĞ 1010--10.000*1,22 = 12.200 1020--7.000 *1,22 = 8.540 730 GÜG 1010-- 2.000*1,22 = 2.440 1020-- 1.400 *1,22 = 1.708 2010-- 3.000*1,22 = 3.660 3010-- 4.000*1,22 = 4.880 3020-- 3.000*1,22 = 3.660 760 PSDG 6010-- 4.500*1,22 =5.490 770 GYG 7010-- 1.600*1,22=1.952 136 DİĞER ÇEŞİT ALAC. AGİ	20.740,00 16.348,00 5.490,00 1.952,00 3.102,50	
	360 ÖD. VERGİ VE FON GV: 4.653,75 DV: 219 361 ÖD. SOS.GÜV.KES. İŞÇİ PAYI : 5.475 İŞVEREN PAYI:8.030 335 PERSONELE BORÇ		4.872,75 13.505,00 29.253,85
	Ücret Tahakkuku		
5	770 GYG 8.400*1,22= 10.248 136 DİĞER ÇEŞİT ALAC. AGİ	10.248,00 714,00	
	360 ÖD. VERGİ VE FON GV: 1.071 DV: 50,4 361 ÖD. SOS.GÜV.KES. İŞÇİ PAYI : 1.260 İŞVEREN PAYI: 1.848 335 PERSONELE BORÇ		1.121,40 3.108,00 6.732,60
	Ücret Tahakkuku		
6	730 GÜG 760 PSDG 770 GYG 191 İND. KDV	14.250,00 225,00 525,00 2.700,00	

	100 KASA HSB.		17.700,00
	Enerji Ve Fason İşçilik Ödemeleri		
7	730 GÜG	5.070,00	
	760 PSDG	90,00	
	770 GYG	240,00	
	360 ÖDEN. VERG FON.		1080,00
	5.400*0,20=		
	100 KASA HESABI		4.320,00
	Kira Gideri Ödemesi		
8	780 FİNANSMAN GİDERİ	400,00	
	300 BANKA KREDİLERİ		400,00
	Faiz Giderleri		
	II.DAĞITIM KAYITLARI		
9	30.04.2009		
	730 GÜG	9.530,00	
	1010--- 3.175		
	1020--- 3.810		
	2010--- 1.270		
	3020--- 1.275		
	730 GÜG		9.530,00
	3010--- 9.530		
	3010'nun Dağıtımı		
	30.04.2009		
10	730 GÜG	8.950,00	
	1010--- 4.475		
	1020--- 3.132		
	2010--- 1.343		
	730 GÜG		8.950,00
	3020--- 8.950		
	3020'nin Dağıtımı		
	30.04.2009		
11	730 GÜG	9.623,00	
	1010--- 5.085		
	1020--- 4.538		
	730 GÜG		9.623,00
	2010--- 9.623		
	2010'nun Dağıtımı		
	KAPATMA KAYITLARI		
	30.04.2009		
	631 PSDG	6.495,00	
	632 GYG	14.805,00	
	660 KISA VAD. BORÇ. GİD.	400,00	
	761 PSDG YANS		6.495,00
	771 GYG YANS		14.805,00
	781 FİNAN. GİD YANS.		400,00
	Faaliyet Giderleri Yansıtma Kaydı		
	30.04.2009		
	711 DİMM YANS.	291.150,00	
	721 DİG YANS.	20.740,00	
	731 GÜG YANS.	74.538,00	
	761 PSDG YANS.	6.495,00	
	771 GYG YANS.	14.805,00	
	781 FİN.GİD YANS.	400,00	
	710 DİMM GİD		291.150,00
	720 DİG		20.740,00
	730 GÜG		74.538,00
	760 PSDG		6.495,00
	770 GEN YÖN. GİD.		14.805,00

780 FİNANSMAN GİD			400,00
Yansıtmanın Kapatılması			
30.04.2009			
151 YARI-MAMÜL		386.428,00	
	711 DİMM YANS.		291.150,00
	721 DİG YANS.		20.740,00
	731 GÜG YANS.		74.538,00
Üretimle İlgili Harcanan Giderler			
30.04.2009			
152 MAMÜLLER		366.428,00	
	151 YARI-MAMÜL		366.428,00
Dönemde Tamamlanan Gömlek Maliyeti			
30.04.2009			
100 KASA		452.629,16	
	600 YİS		444.626,00
	391 HES KDV		8.003,16
SATIŞ KAYDI			
30.04.2009			
620 SAT MAMÜL MAL.		317.590,00	
	152 MAMÜLLER		317.590,00
Satılan Gömlek Maliyeti			
31.04.2009			
690 DÖN KAR ZARAR		339.290,00	
	620 SMM		317.590,00
	631 PSDG		6.495,00
	632 GYG		14.805,00
	660 K. VAD. BORÇ GİD.		400,00
Giderlerin Aktarımı			
31.04.2009			
600 YİS		444.626,00	
	690 DÖN KAR ZARAR		444.626,00
Gelirlerin Aktarımı			
31.04.2009			
690 DÖN NET KARI		105.336,00	
	590 DÖN NET KARI		105.336,00
Net Karın Bilanço Hesabında Gösterilmesi			

Gider dağıtım tablosu hazırlandığı için ayrıca büyük defter kayıtlarına gerek duyulmamıştır. Yoksa uygulamada paket programlarda muhasebe fişleri kesildiği an açılan alt hesaplara göre büyük defter kayıtları ilgili program tarafından hazırlanmaktadır.

UYGULAMA 6 GİDER YERLERİ GİDER DAĞITIM TABLOSU

GİDER YERLERİ	10 EÜGY		20 YÜGY	30 YHGY		60 PSDGY	70 GYGY	80 FG	TOPLAM
	1010 KESİM	1020 DİKİM	2010 ELEKT	3010 TAM- BAK	3020 YEMEK.	6010 PSDG	7010 GYGY	8010 FGY	
DİMMG	291.150	---							291.150
DİG	12.200	8.540							20.740
DİREKT GİD.TOP	303.350	8.540							311.890
ENDİREKT GİD									
0. İlk Madde Mal. Gider	18.400	11.500	2.300	3.450	3.220	690	1.840	----	41.400
1. İşçi Ücret ve Giderleri	2.440	1.708	3.660	4.880	3.660	5.490	1.952	----	23.790
2.Memur Ücret ve Gider							10.248		10.248
3.Dış. Sağ. Fayda ve Hizmet.	6.913	5.462	750	750	375	225	525	----	15.000
4. Çeşitli Giderler	2.400	1.500	300	450	420	90	240		5.400
7.Finansman Giderleri								400	400
ENDİREKT GİD. TOPLAMI	30.153	20.170	7.010	9.530	7.675	6.495	14.805	400	96.238
3010 II.DAĞITIM	3.175	3.810	1.270	(9.530)	1.275				
3020 II.DAĞITIM	4.475	3.132	1.343	-----	(8.950)				
2010 II.DAĞITIM	5.085	4.538	(9.623)	----	----				
II.DAĞIT. SON ENDİREKT GİD.	42.888	31.650	----	----	----	6.495	14.805	400	96.238
TOPLAM GİD DİREKT+ENDİREKT	346.238	40.190							
TOPLAM GÖMLEK MALİYETİ(yarımamül)	386.428								
DÜMM 386.428-20.000	366.428								

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 7

GİDER DAĞITIM TABLOSU

	1010 TÜL	1020 PERDE	2010 PAKETLEME	2020 BAKIM- ONARIM	3010 YEMEKH.	6010 PSDGY	7010 GYGY	TOPLAM
DİREKT GİDER								
DİMMG	80.000	100.000						180.000
DİG	60.000	80.000						140.000
DİREKT GİD.TOP	140.000	180.000						320.000
ENDİREKT GİD. TOPLAMI	50.000	35.000	19.800	12.000	14.800	11.500	15.500	158.600

Maliyet hesaplarını **7/A** seçeneğine göre izleyen GÜZEL TEKSTİL Üretim İşletmesi Tül ve Perde Üretimi yapmaktadır. 2010 Mayıs döneminde, **60.000** metre tül tamamlanmış, **50.000** metresi **210.000** TL'ye peşin, **40.000** metre Perde tamamlanmış, **35.000** metresi **230.000** TL'ye peşin olarak satılmıştır.

İşletmenin dönem içerisindeki bilgilere göre hazırlanmış olduğu gider dağıtım tablosu yukarıdaki gibidir. İşletme YÜGY ve YHGY'nin dağıtımını olan **II. Dağıtımda Kademeli Dağıtım Yöntemini** kullanmaktadır. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan **giderlerin büyüklüğü** dikkate alınacaktır.

KADEMELİ DAĞITIMDA kullanılacak dağıtım ölçüleri:

2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**

2020 BAKIM ONARIM Yardımcı Üretim Gider Yeri: **BAKIM-ONARIM SAATI**

3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **KULLANIM ALANI (M²)**

İSTENEN: Dönem sonu gerekli kayıtları yaparak, MAYIS 2010 sonunda 39.200 TL değerinde TÜL, 32.400 TL değerinde PERDE Yarı mamul stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen TÜL ve PERDE Toplam Maliyetini, Birim Maliyetini ve Satılan Mamullerin ayrı ayrı Maliyetini hesaplayınız ve gösteriniz.

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KULLANIM ALANI (M ²)	BAKIM ONARIM SAATİ
1010 TÜL EÜGY	8	500	200
1020 PERDE EÜGY	6	300	100
2010 PAKETLEME	3	150	50
2020 BAK.ONARIM.	4	120	60
3010 YEMEKHANE	4	50	20
6010 PSDGY	2	30	40
7010 GYGY	3	50	30
TOPLAM	30	1.200	500

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 8

Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen SEVGİ TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek ve Pantolon Üretimi yapmaktadır. 2009 Haziran döneminde, **5.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **3.500** adedi **90.000** TL 'ye peşin, **3.000** Adet Pantolon tamamlanmış, **2.000** adedi **120.000** TL 'ye peşin olarak satılmıştır.

İşletmenin dönem içerisindeki bilgilere göre hazırlanmış olduğu gider dağıtım tablosu aşağıdaki gibidir. İşletme YÜGY ve YHGY 'nin dağıtımını için **II. Dağıtımda Kademeli Dağıtım Yöntemini** kullanmaktadır. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır.

Kademeli dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:

2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**

3010 YEMEK. Yar. Hizmet Gider Yeri: **KULLANIM ALANI (M²)**

İSTENEN: Dönem sonu gerekli kayıtları yaparak, HAZİRAN 2009 sonunda 21.400 TL değerinde Gömlek Yarı mamül stoku ve 8.700 TL değerinde Pantolon Yarı mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen Gömlek ve Pantolon Toplam Maliyetini, Birim Maliyetini ve Satılan Mamüllerin ayrı ayrı Maliyetini hesaplayınız ve gösteriniz.

GİDER DAĞITIM TABLOSU

	10 EÜGY		20 YÜGY	30 YHGY	60 PSDGY	70 GYGY	TOPLAM
	1010 GÖMLEK	1020 PANTOLON	2010 PAKETLEME	3010 YEMEKH.	6010 PSDGY	7010 GYGY	
DİREKT GİDER							
DİMMG	55.500	70.000					125.500
DİG	45.000	40.000					85.000
DİREKT GİD. TOP.	100.500	110.000					210.500
ENDİREKT GİD. TOPLAMI	25.000	15.000	4.000	5.600	8.500	10.250	68.350

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	KULLANIM ALANI (M ²)	SABİT KIYMET MALİYETİ
1010	6	3.000	500	250.000
1020	4	2.000	300	100.000
2010	2	1.000	70	50.000
3010	3	800	50	20.000
6010	2	500	30	50.000
7010	3	700	50	30.000
TOPLAM	20	8.000	1.000	500.000

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 9

Maliyet hesaplarını **7/B** seçeneğine göre izleyen ŞİK GİYİM VE TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek ve Kazak Üretimi yapmaktadır. 2009 Mayıs döneminde, **6.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **5.000** adedi **200.000 TL**'ye peşin, **5.000** Adet Kazak tamamlanmış, **4.500** adedi **260.000 TL**'ye peşin olarak satılmıştır.

İşletmenin dönem içersindeki bilgilere göre hazırlanmış olduğu gider dağıtım tablosu yukarıdaki gibidir. İşletme YÜGY ve YHGY'nin dağıtımını olan **II. Dağıtımda Basit Dağıtım Yöntemini** kullanmaktadır. Gider dağıtım yeri sırası için gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır.

Basit dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:

2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**

2020 BAKIM ONARIM Yardımcı Üretim Gider Yeri: **BAKIM-ONARIM SAATİ**

3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **KULLANIM ALANI (M²)**

İSTENEN: Dönem sonu gerekli kayıtları yaparak, MAYIS 2009 sonunda 17.000 TL değerinde Gömlek Yarı mamül stoku ve 8.700 TL değerinde Kazak Yarı mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen Gömlek ve Tişört Toplam Maliyetini, Birim Maliyetini ve Satılan Mamüllerin ayrı ayrı Maliyetini hesaplayınız ve gösteriniz.

GİDER DAĞITIM TABLOSU

	10 EÜGY		20 YÜGY		30 YHGY	60 PSDGY	70 GYGY	80 FG	TOPLAM
	1010 GÖMLEK	1020 KAZAK	2010 PAKET.	2020 BAK. ONA.	3010 YEMEKH	6010 PSDGY	7010 GYGY	8010 FG(KV)	
DİMMG	80.000	100.000							180.000
DİG	65.000	70.000							135.000
DİREKT GİDER TOP	145.000	170.000							315.000
ENDİREKT GİD. TOPLAMI	35.000	50.000	13.146	12.172	18.190	8.392	12.500	600	150.000

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KULLANIM ALANI (M ²)	BAKIM ONARIM SAATİ
1010 GÖMLEK EÜGY	8	500	200
1020 KAZAK EÜGY	6	300	100
2010 PAKETLEME	3	150	50
2020 BAK.ONARIM.	4	120	60
3010 YEMEKHANE	4	50	20
6010 PSDGY	2	30	40
7010 GYGY	3	50	30
TOPLAM	30	1.200	500

ÇALIŞMA SORULARI

ZMV207 MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 10

Maliyet hesaplarını **7/B** seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Nisan 2007 döneminde, 5.000 Adet Gömlek tamamlanmış, 4.000 adedi 80.000 YTL'ye peşin olarak satılmıştır. Canlar Tekstil Üretim İşletmesinin Nisan 2007 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacaktır. Tüm alımlar peşin olarak dikkate alınacaktır.

1.0. İlk Madde Malzeme Giderleri

Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, Pamuklu Kumaş ve İp hammaddelerine ilişkin hareketler aşağıda verilmiştir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "Tartılı Ortalama Maliyet Yöntemi" kullanılmaktadır.

Açıklama	Tarih	GİREN				ÇIKAN	
		Pam.Kumaş(m)	Fiyat	İP(m)	Fiyat	Pam.Kumaş(m)	İP(m)
Devir		1.000	5,00 YTL	500	2,00 YTL		
Satın alınan	01.04.2007	4.500	5,20 YTL	1.800	2,30 YTL		
Üretime Sevk	03.04.2007	-----	-----	-----	-----	5.000	2.000

Dönemde kullanılan endirekt nitelikli düğme, yapıstırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 2.000 TL dir. Bunun %70 si üretimde, %20'ü genel yönetim faaliyetlerinde, %10'u pazarlama faaliyetlerinde kullanılmıştır. Gerekli kayıtları yapınız.

1.1. İşçi Ücret ve Giderleri

İşletmede toplam 20 işçi çalışmaktadır. Bu işçilerden 12 tanesi KESİM-DİKİM Esas üretim yerlerinde, 5 tanesi PAKETLEME yardımcı üretim yerlerinde, 3 tanesi pazarlama faaliyetlerinde çalışmaktadır. Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	KESİM-DİKİM (EÜGY)	PAKETLEME (YÜGY)	PAZARLAMA
Normal Çalışma	8.000 Saat	3.000 Saat	1.500 Saat
Fazla Çalışma	1.500 Saat	1.000 Saat	-----
Hafta Tatili Ücreti	1.500 YTL	500 YTL	300 YTL

İşletmede saat ücretleri; Kesim-Dikim işçileri için 2 YTL, Paketleme işçileri ve pazarlama işçileri için 1,50 YTL olup fazla çalışmalar %50 zamlı olarak ödenmektedir. 2007 yılı için tahmin edilen yıllık ikramiyeler 7.500 YTL, Yıllık İzin ücretleri ise 4.500 YTL dir. İkramiye ve yıllık izin ücretleri işçi başına eşit olarak dağıtılacaktır. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

1.2. Memur Ücret ve Giderleri

Dönemde gider yerleri için idareci konumunda olan personelin brüt ücretleri aşağıdaki gibidir. Ücret kaydı tam yapılacaktır. GV %15, DV%06, SSK İşçi primi %14, İşçi İşsizlik Sigor. %1, işveren oranları yukarıdaki şekildedir.

GİDER YERLERİ	BRÜT ÜCRETLER	GİDER YERLERİ	BRÜT ÜCRETLER
KESİM-DİKİM (EÜGY)	5.000 YTL	PAZARLAMA	1.000 YTL
PAKETLEME (YÜGY)	2.000 YTL	GENEL İDARE	1.500 YTL

1.3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde; 3.000 YTL **Tamamı Üretim Amaçlı** Fason işçilik gideri ile diğer giderler toplamı olarak 5.000 YTL harcama yapılmıştır. Diğer giderlerin %70'i üretim, %10'u pazarlama, %20'si yönetim faaliyetlerine aittir.

1.4. Çeşitli Giderler

Dönemde 650 YTL Kira gideri, 150 YTL Kırtasiye gideri yapılmıştır. Bu giderlerin %60'ı üretim, %30'u yönetim, %10'u pazarlama faaliyetlerine aittir. Kira ödemesinde (%20 GV stopajı dikkate alınacaktır.)

1.5. Amortismanlar

İşletmenin amortismanına tabi duran varlıkları aşağıdaki gibidir. (Normal Amortisman Yöntemi)

Cinsi	Maliyet Bedeli	Faydalı Ömrü
Makineler (Üretimde Kullanılıyor)	10.000	10
Taşıtlar (Pazarlamada Kullanılıyor)	4.000	10
Demirbaşlar (Genel Yön. Kullanılıyor)	4.000	5
Özel Maliyet (Üretim Amaçlı)	5.000	10

İSTENEN:

1. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.
2. Nisan 2007 sonunda 5.402 YTL lik tamamlanmayan yarı mamül gömlek stoku olduğu belirlendiğine göre Dönemde Üretilen Gömlek Maliyetini, Gömleklerin Birim Maliyeti ve Satılan Gömlek Maliyetini hesaplayınız ve ayrıca gösteriniz..

GİDER DÖNÜŞÜM TABLOSU

	ÜRETİM	PSDG	GYG	FINANS. K.VAD	TOPLAMLAR
790 İLK MAD.MALZ.GİD.					
791 İŞÇİ ÜCRET VE GİD					
792 MEM ÜCRET VE GİD					
793 DIŞ SAĞ.FAY. HİZME					
794 ÇEŞİTLİ GİD					
795 VERGİ RESİM HARÇ.					
796 AMORTİSMAN GİD					
797 FİNANS GİD.					
TOPLAMLAR					

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 11

Maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre izleyen KORKMAZLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek Üretimi yapmaktadır. Mayıs 2011 döneminde, **10.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **8.000** adedi **140.000** TL'ye peşin olarak satılmıştır.

Korkmazlar Tekstil Üretim İşletmesinin Mayıs 2011 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacaktır. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

1010 KESİM Esas Üretim Gider Yeri	1020 DİKİM Esas Üretim Gider Yeri
2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri	3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri
6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri	7010 Genel Yönetim Gider Yeri

0. İlk Madde Malzeme Giderleri

Dönemde Gömlek üretiminde kullanılan direkt nitelikli, (A) ve (B) hammaddelerine ilişkin iş olguları aşağıdaki gibidir. Stok değerlendirme yöntemi olarak "İlk Giren İlk Çıkar Yöntemi (FİFO)" kullanılmaktadır.

A. Geçen dönemden devreden 700 m, 4,90 TL lik (A) hammaddesi ve 400 m, 3 TL lik (B) hammaddesi bulunmaktadır.

B. 01.05.2011'de 3.500 m, 5 TL'lik (A) hammaddesi ve 2.000 m, 3,10 TL lik (B) hammaddesi+KDV ile çek karşılığında alınmıştır.

C. 05.05.2011'de 3.000 m (A) hammaddesi ve 1.800 m lik (B) hammaddesi 1010 EÜGY'ne gönderilmiştir.

D. 07.05.2011'de Endirekt nitelikli 10.000 TL lik düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzeme ve 5.000 TL lik işletme malzemesi yarısı ve KDV si peşin, kalanı çek karşılığında alınmıştır.

E. 10.05.2011'de Yardımcı malzemeler ve işletme malzemeleri kullanım alanının M^2 sine göre gider yerlerine dağıtılmıştır.

F. 18.05.2011'de 2.000 m, 5,10 TL'lik (A) hammaddesi ve 1.000 m, 3,15 TL lik (B) hammaddesi+KDV ile peşin olarak alınmıştır.

G. 20.05.2011'de 2.700 m (A) hammaddesi ve 1.300 m lik (B) hammaddesi 1010 EÜGY'ne gönderilmiştir.

1. İşçi Ücret ve Giderleri

Döneme ilişkin işçi ve idareci konumundaki işçilik giderlerinin hesaplanmasına çalışma saatleri aşağıda verilmiştir.

	1010 KESİM	1020 DİKİM	2010 PAKETLEME	3010 YEMEKHANE	6010 PAZARLAMA
Normal Çalışma	4.000 Saat	6.000 Saat	2.500 Saat	1.500 Saat	1.500 Saat
Fazla Çalışma	750 Saat	1.500 Saat	500 Saat	300 Saat	-----

İşletmede saat ücretleri; Kesim-Dikim işçileri için 3 TL, Paketleme ve Yemekhane işçileri için 2 TL ve pazarlama işçileri için 1,5 TL olup fazla çalışmalar % 60 zamlı olarak ödenmektedir.

Döneme ilişkin Endirekt işçilik olarak hafta tatili, sosyal yardımlar, yıllık izin ücretleri vb olarak 12.000 TL belirlenmiştir. Endirekt işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. SSK İşveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider (Borç) kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

2. Memur Ücret ve Giderleri

Dönemde tamamı **genel yönetimde** çalışan yönetici ve personel için **toplam** 8.000 TL brüt ücret tahakkuk ettirilmiştir. SSK İşveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider (Borç) kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde aşağıda belirtilen harcamalar ve KDV'leri peşin olarak gerçekleştirilmiştir.

12.000 TL Enerji ve Su kullanımı, dağıtım ölçüsü olarak **KW/SAAT** dikkate alınacaktır.

3.000 TL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Esas Üretim gider yerlerine İşçi Sayısı esas alınarak dağıtılacaktır.

4. Çeşitli Giderler

Dönemde 6.000 TL Kira gideri yapılmış, dağıtım ölçüsü olarak kullanım alanının **M2'si** esas alınacaktır. Kira ödemesi için Gelir Vergisi Stopajı olarak %20 dikkate alınacaktır.

5. Amortismanlar

Dönemde 10.000 TL lik Amortisman gideri hesaplanmış bu giderin dağıtımında ölçü olarak **Sabit Kıymet Maliyetleri** esas alınacaktır.

6. Finansman Gideri

Döneme ilişkin 300 TL Kısa vadeli Banka kredileri için faiz hesaplanmıştır. Gider dağıtılmayıp finansman gideri olarak dikkate alınacaktır.

İSTENEN:

1. Gerekli Hesaplamaları yaparak, Gider Dağıtım Tablosunu hazırlayınız.

2. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.

3. II. Dağıtım **Kademeli Dağıtım Yöntemine göre** yapınız. İşletmede II. DAĞITIMDA faaliyet gider yerleri (6010 --- 7010) dağıtım dışı kalacaktır. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır.

4. MAYIS 2011 sonunda 10.000 TL değerinde Yarı mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen Gömlek Maliyetini, Gömleklerin Birim Maliyetini ve Satılan Gömlek Maliyetini hesaplayınız ve ayrıca gösteriniz..

NOT:

Kademeli dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:

2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**

3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **KULLANIM ALANI (M²)**

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	KULLANIM ALANI (M²)	SABİT KIYMET MALİYETİ
1010	10	2.250	500	250.000
1020	5	2.000	300	100.000
2010	3	500	70	50.000
3010	3	500	50	20.000
6010	3	250	30	50.000
7010	6	500	50	30.000
TOPLAM	30	6.000	1.000	500.000

MALİYET MUHASEBESİ UYGULAMA 12

Maliyet hesaplarını **7/A** seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek ve Pantolon Üretimi yapmaktadır. Mayıs 2011 döneminde, **10.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **8.000** adedi **280.000 TL**'ye peşin, **5.000** Adet Pantolon tamamlanmış, **4.000** adedi **200.000 TL**'ye peşin olarak satılmıştır.

Canlar Tekstil Üretim İşletmesinin Mayıs 2006 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacaktır. Alımlar peşindir. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

1010 GÖMLEK Esas Üretim Gider Yeri	1020 PANTOLON Esas Üretim Gider Yeri
2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri	3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri
6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri	7010 Genel Yönetim Gider Yeri

1. İlk Madde Malzeme Giderleri

Bir adet Gömlek için gereken hammadde miktarı, (A) dan 2 metre, (B) den 1 metredir. Bir adet Pantolon için gereken hammadde miktarı, (A) dan 3 metre, (B) den 2 metredir. Sırasıyla her iki **1010 GÖMLEK EÜGY**'ne ve **1020 PANTOLON EÜGY**'ne sevk yapılacaktır. Stok değerlendirme yöntemi olarak "**İlk Giren İlk Çıkar (FİFO) Yöntemi**" kullanılacaktır.

Açıklama	GİREN			
	(A) (m)	Fiyat	(B) (m)	Fiyat
Devir	5.000	5 TL	4.000	4 TL
Satın alınan	20.000	5.5 TL	10.000	4.5 TL
Satın alınan	15.000	6 TL	8.000	5 TL

Dönemde kullanılan düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 20.000 TL dir. Gider yerlerine kullanım alanının **M²** sine göre dağıtılacaktır. Alış ve üretime sevk kayıtları yapılacaktır.

2. Ücret ve Giderler

Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

	1010 GÖMLEK	1020 PANTOLON	2010 PAKETLEME	3010 YEMEKHANE	6010 PAZARLAMA	7010 GENEL YÖNETİM
Normal Çalışma	15.000 Saat	10.000 Saat	5.000 Saat	4.000 Saat	3.000 Saat	4.000 Saat
Fazla Çalışma	3.000 Saat	2.000 Saat	1.000 Saat	500 Saat	-----	200 Saat

İşletmede saat ücretleri; Gömlek-Pantolon çalışanları için 3 TL, Paketleme, Yemekhane, Pazarlama ve Yönetim çalışanları için 2 TL olup fazla çalışmalar %50 zamlı olarak ödenmektedir.

Döneme ilişkin Endirekt işçilik olarak hafta tatili, sosyal yardımlar, yıllık izin ücretleri vb olarak 40.000 TL belirlenmiştir. Endirekt işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. SSK işveren Prim Oranı %20, SSK İşveren İşsizlik Oranı %02 olarak dikkate alınacaktır. Sadece gider (Borç) kısmını muhasebe kaydında gösteriniz.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde aşağıda belirtilen harcamalar ve KDV'leri peşin olarak gerçekleştirilmiştir.

24.000 TL Enerji ve Su kullanımı, dağıtım ölçüsü olarak **KW/SAAT** dikkate alınacaktır.

11.000 TL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Esas Üretim gider yerlerine İşçi Sayısı esas alınarak dağıtılacaktır.

4. Çeşitli Giderler

Dönemde 5.000 TL Kırtasiye gideri yapılmış, dağıtım ölçüsü olarak kullanım alanının **M²**'si esas alınacaktır. Bedeli bankadaki hesaptan ödenmiştir. %18 KDV Hariç.

6. Finansman Gideri

Döneme ilişkin 500 TL Kısa vadeli Banka kredileri için faiz hesaplanmıştır. Gider dağıtılmayıp finansman gideri olarak dikkate alınacaktır.

İSTENEN:

1. Gerekli Hesaplamaları yaparak, Gider Dağıtım Tablosunu hazırlayınız.
2. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.
3. II. Dağıtım **Basit Dağıtım Yöntemine** göre yapınız. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır.
4. MAYIS 2011 sonunda 12.012 TL değerinde Gömlek Yarı mamül stoku ve 3.828 TL değerinde Pantolon Yarı mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen Gömlek ve Pantolon Toplam Maliyetini, Birim Maliyetini ve Satılan Mamüllerin ayrı ayrı Maliyetini hesaplayınız ve gösteriniz..

NOT:

Basit dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:

2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**
3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri: **KULLANIM ALANI (M²)**

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	KULLANIM ALANI (M²)	SABİT KIYMET MALİYETİ
1010	6	3.000	500	250.000
1020	5	2.000	300	100.000
2010	2	1.000	70	50.000
3010	3	800	50	20.000
6010	2	500	30	50.000
7010	2	700	50	30.000
TOPLAM	20	8.000	1.000	500.000

MALİYET MUHASEBESİ

UYGULAMA 13

Maliyet hesaplarını 7/B seçeneğine göre izleyen CANLAR TEKSTİL Üretim İşletmesi Gömlek ve Pantolon Üretimi yapmaktadır. MART 2009 döneminde, **10.000** Adet Gömlek tamamlanmış, **8.000** adedi **280.000 TL**'ye peşin, **5.000** Adet Pantolon tamamlanmış, **4.000** adedi **200.000 TL** 'ye peşin olarak satılmıştır.

Canlar Tekstil Üretim İşletmesinin Mart 2009 dönemine ilişkin maliyetleri aşağıdaki biçimde oluşmuştur. KDV'ler %18 Hariç olarak dikkate alınacaktır. Alımlar peşindir. Bu üretim işletmesinde gider yerleri aşağıdaki gibidir.

- 1010 GÖMLEK Esas Üretim Gider Yeri
- 1020 PANTOLON Esas Üretim Gider Yeri
- 2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri
- 3010 YEMEKHANE Yardımcı Hizmet Gider Yeri
- 6010 Pazarlama Satış Dağıtım Gider Yeri
- 7010 Genel Yönetim Gider Yeri

1. İlk Madde Malzeme Giderleri

Bir adet Gömlek için gereken hammadde miktarı, (A) dan 2 metre, (B) den 1 metredir. Bir adet Pantolon için gereken hammadde miktarı, (A) dan 3 metre, (B) den 2 metredir. Sırasıyla her iki 1010 GÖMLEK EÜGY 'ne ve 1020 PANTOLON EÜGY 'ne sevk yapılacaktır. Stok değerlendirme yöntemi olarak "**İlk Giren İlk Çıkar (FİFO) Yöntemi**" kullanılacaktır.

Açıklama	GİREN			
	(A) (m)	Fiyat	(B) (m)	Fiyat
Devir	5.000	5 TL	4.000	4 TL
Satın alınan	20.000	5.5 TL	10.000	4.5 TL
Satın alınan	15.000	6 TL	8.000	5 TL

Dönemde kullanılan düğme, yapıştırıcı, ambalaj kağıtları v.b. yardımcı malzemenin maliyet bedeli ise 20.000 TL dir. Gider yerlerine kullanım alanının M^2 sine göre dağıtılacaktır. Alış ve üretime sevk kayıtları yapılacaktır.

2. Ücret ve Giderler

Döneme ilişkin işçilik giderlerinin hesaplanmasına ilişkin **çalışma saatleri** aşağıda verilmiştir.

	1010	1020	2010	3010	6010	7010
Normal Çalış.	15.000	10.000	5.000	4.000	3.000	4.000
Fazla Çalış.	3.000	2.000	1.000	500	--	200

İşletmede saat ücretleri; Gömlek-Pantolon çalışanları için 3 TL, Paketleme, Yemekhane, Pazarlama ve Yönetim çalışanları için 2 TL olup fazla çalışmalar % 50 zamlı olarak ödenmektedir.

Döneme ilişkin Endirekt işçilik olarak hafta tatili, sosyal yardımlar, yıllık izin ücretleri vb. 40.000 TL belirlenmiştir. Endirekt işçiliğin dağıtımında **işçi sayısı** dikkate alınacaktır. SSK işveren Prim Oranı % 20, SSK İşveren İşsizlik Oranı % 2 olarak dikkate alınacaktır. Muhasebe kayıtlarının sadece borç kısımları gösterilecektir.

3. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Dönemde aşağıda belirtilen harcamalar ve KDV 'leri peşin olarak gerçekleştirilmiştir.

A) 24.000 TL Enerji ve Su kullanımı, dağıtım ölçüsü olarak **KW/SAAT** dikkate alınacaktır.

B) 11.000 TL Fason işçilik gideri yapılmıştır. Esas Üretim gider yerlerine İşçi Sayısı esas alınarak dağıtılacaktır.

4. Çeşitli Giderler

Dönemde 5.000 TL Kırtasiye gideri yapılmış, dağıtım ölçüsü olarak kullanım alanının M^2 'si esas alınacaktır. Bedeli bankadaki hesaptan ödenmiştir. % 18 KDV Hariç.

6. Finansman Gideri

Döneme ilişkin 500 TL Kısa vadeli Banka kredileri için faiz hesaplanmıştır. Gider dağıtılmayıp finansman gideri olarak dikkate alınacaktır.

DAĞITIM ÖLÇÜLERİ:

GİDER YERLERİ	İŞÇİ SAYISI	KW/SAAT	KULLANIM ALANI (M ²)	SABİT KIYMET MALİYETİ
1010	6	3.000	500	250.000
1020	5	2.000	300	100.000
2010	2	1.000	70	50.000
3010	3	800	50	20.000
6010	2	500	30	50.000
7010	2	700	50	30.000
TOPLAM	20	8.000	1.000	500.000

İSTENEN:

1. Gerekli Hesaplamaları yaparak, Gider Dağıtım Tablosunu hazırlayınız.
2. Dönem içi ve Dönem sonu muhasebe kayıtlarını yapınız.
3. II. Dağıtım **Basit Dağıtım Yöntemine** göre yapınız. Gider dağıtım yeri sırası konusunda gider yerlerinde toplanan giderlerin büyüklüğü dikkate alınacaktır.
4. MART 2009 sonunda 12.012 TL değerinde Gömlek Yarı mamül stoku ve 3.828 TL değerinde Pantolon Yarı mamül stoku belirlenmesine göre Dönemde Üretilen Gömlek ve Pantolon Toplam Maliyetini, Birim Maliyetini ve Satılan Mamüllerin ayrı ayrı Maliyetini hesaplayınız ve gösteriniz..

Basit dağıtımda kullanılacak dağıtım ölçüleri:2010 PAKETLEME Yardımcı Üretim Gider Yeri: **İŞÇİ SAYISI**3010 YEMEKHANE Yar. Hiz. Gider Yeri: **KULLAN. ALANI (M²)****ÇÖZÜM:****Hammadde Sevki**

1 Adet Gömlek için (A)'dan 2 metre, (B)'den 1 metre gerekli olduğu için; (A) = 10.000 * 2 = 20.000 m, (B) = 10.000 * 1 = 10.000 m

1 Adet Pantolon için (A)'dan 3 metre, (B)'den 2 metre gerekli olduğu için; (A) = 5.000 * 3 = 15.000 m, (B) = 5.000 * 2 = 10.000 m

Hammadde maliyetinin belirlenmesinde FIFO Yöntemi kullanılacağından;

1010 GÖMLEK -----150.500

(A) 20.000 m	(B) 10.000 m
5.000*5= 25.000	4.000*4 = 16.000
15.000*5,5= 82.500	6.000*4,5 = 27.000
TOPLAM = 107.500	TOPLAM = 43.000

1010 PANTOLON-----135.500

(A) 15.000 m	(B) 10.000 m
5.000*5,5= 27.500	4.000*4,5 = 18.000
10.000*6= 60.000	6.000*5 = 30.000
TOPLAM = 87.500	TOPLAM = 48.000

Malzeme Sevki

20.000 TL'lik yardımcı malzemenin dağıtım için kullanılan alan **m²** dikkate alınacaktır. Bunun için;
20.000 / 1.000 = 20 TL / **m²** başına düşen malzeme gideri

1010	500 * 20 =	10.000
1020	300 * 20 =	6.000
2010	70 * 20 =	1.400
3010	50 * 20 =	1.000

6010	30 * 20 =	600
7010	50 * 20 =	1.000
	TOPLAM	20.000

Direkt İşçilik Gideri Hesaplaması

1010 GÖMLEK ESAS ÜRETİM GİDER YERİ

Normal Çalışma= 15.000*3 = 45.000	DİREKT
Fazla Çalışma Zamsız kısmı = 3.000*3 = 9.000	DİREKT
Fazla çalışmanın Zamlı kısmı = 3.000*1,5 = 4.500	ENDİREKT

1020 PANTOLON ESAS ÜRETİM GİDER YERİ

Normal Çalışma= 10.000*3 = 30.000	DİREKT
Fazla Çalışma Zamsız kısmı = 2.000*3 = 6.000	DİREKT
Fazla çalışmanın Zamlı kısmı = 2.000*1,5 = 3.000	ENDİREKT

2010 PAKETLEME YARDIMCI ÜRETİM GİDER YERİ

Normal Çalışma = 5.000*2 = 10.000	ENDİREKT
Fazla Çalışma = 1.000 * 3 = 3.000	ENDİREKT

3010 YEMEKHANE YARDIMCI HİZMET GİDER YERİ

Normal Çalışma = 4.000*2 = 8.000	ENDİREKT
Fazla Çalışma = 500*3 = 1.500	ENDİREKT

6010 PAZARLAMA GİDER YERİ

Normal Çalışma = 3.000*2 = 6.000	PAZARLAMA
----------------------------------	-----------

7010 GENEL YÖNETİM GİDER YERİ

Normal Çalışma = 4.000*2 = 8.000	YÖNETİM
Fazla Çalışma = 200*3 = 600	YÖNETİM

Endirekt İşçilik Giderlerinin Hesaplanması

Dağıtım Oranı = 40.000 / 20 = 2.000 TL/ işçi sayısı İşçi başına düşen endirekt işçilikler.

1010	6* 2.000 =	12.000	ENDİREKT
1020	5* 2.000 =	10.000	ENDİREKT
2010	2* 2.000 =	4.000	ENDİREKT
3010	3* 2.000 =	6.000	ENDİREKT
6010	2* 2.000 =	4.000	PAZARLAMA
7010	2* 2.000 =	4.000	YÖNETİM
	TOPLAM	40.000	

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Enerji (KW/SAAT)	Fason İşçilik (Direkt İşçilik)
24.000 / 8.000 = 3 TL/ kwsaat	11.000 / 11 = 1.000 TL / işçi sayısı
1010 3.000*3 = 9.000 +	6*1.000 = 6.000 15.000
1020 2.000*3 = 6.000 +	5*1.000 = 5.000 11.000
2010 1.000*3= 3.000	3.000
3010 800*3= 2.400	2.400
6010 500*3= 1.500	1.500
7010 700*3= 2.100	2.100
TOPLAM 24.000	11.000 35.000

7/B Seçeneğine göre kayıt yapılacağından gider türü(çeşiti) dikkate alınacaktır. Bu nedenle 793 D.S.F.H Hesabı ana hesap olarak kullanılacaktır. Eş-zamanlı kayıt esasına göre kayıtlar yapılacak alt hesaplar gider yerlerine göre dizayn edilecektir.

Çeşitli Giderler

Kullanılan alanın m^2 'sine göre dağıtım yapılacaktır.

$$5.000 / 1.000 = 5 \text{ TL} / m^2$$

1010	500*5=	2.500
1020	300*5=	1.500
2010	70*5=	350
3010	50*5=	250
6010	30*5=	150
7010	50*5=	250
TOPLAM		5.400

II. Dağıtım Hesaplamaları

2010 Paketleme Yardımcı Üretim Gider Yeri Dağıtım

Basit Dağıtım gereği yardımcı üretim ve hizmet gider yerinde toplanan giderlerin dağıtımını doğrudan esas üretim gider yerine belirlenen kriterler doğrultusunda yapılır. Yardımcı üretim ve hizmet gider yerleri arasındaki ilişki dikkate alınmaz. İşçi sayısına göre dağıtım yapılacaktır.

$$25.490 / 11 = 2.317 \text{ TL} / \text{işçi sayısı}$$

1010	6*2.317=	13.902
1020	5*2.317=	11.588
TOPLAM		25.490

3010 Yemekhane Yardımcı Hizmet Gider Yeri Dağıtım

Bu gider yerinde toplanan giderler yine doğrudan esas üretim gider yerine dağıtılacaktır. Uygulamada belirtildiği üzere kullanım alanı dikkate alınarak dağıtım yapılacaktır.

$$22.560 / 800 = 28.2 \text{ TL} / m^2$$

1010	500*28,2=	14.100
1020	300*28,2=	8.460
TOPLAM		22.560

Dönemsonu İşlemleri

7/B Seçeneğine göre kapatma ve sonuç çıkarma kayıtları, kayıt bölümünde gösterilmiştir.

SONUÇLARIN GÖSTERİLMESİ (GÖMLEK)

1. DÖNEMDE TAMAMLANAN GÖMLEK MALİYETİ =
292.012,00- 12.012,00= 280.000,00 TL
2. BİRİM MALİYET =280.000 / 10.000 = 28 TL/ADET
3. SATILAN MAMÜL MALİYETİ = 28* 8.000= 224.000,00 TL
4. SATIŞ TUTARI= 280.000,00 TL

SONUÇLARIN GÖSTERİLMESİ (PANTOLON)

1. DÖNEMDE TAMAMLANAN PANTOLON MALİYETİ =
233.828,00- 3.828,00= 230.000,00 TL
2. BİRİM MALİYET =230.000 / 5.000 = 46 TL/ADET
3. SATILAN MAMÜL MALİYETİ = 46*4.000= 184.000,00 TL
4. SATIŞ TUTARI= 200.000,00 TL

Sonuç itibariyle toplam kar olarak da 38.328,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

UYGULAMA13 MUHASEBE KAYITLARI

01.03.2009		BORÇ	ALACAK
1	150 İLK MAD. MALZ HS. (A)20.000*5,5 = 110.000 (B)10.000*4,5 =45.000 (A)15.000*6 = 90.000 (B)8.000*5 =40.000 Malzeme= 20.000 191 İND. KDV	305.000,00 54.900,00	
	100 KASA HESABI		359.900,00
2	Hammadde ve Malzeme Alımı		
	790 İLK MAD.MALZ.GİD. 1010—150.500 1020—135.500	286.000,00	
	150 İLK MAD. MALZ HS.		286.000,00
	Direkt Hammadde Sevki		
	790 İLK MAD.MALZ.GİD. 1010—10.000 1020— 6.000	20.000,00	
3	2010— 1.400 3010— 1.000 6010— 600 7010— 1.000		
	150 İLK MAD. MALZ HS.		20.000,00
	Endirekt Malzeme Sevki		
4	791 İŞÇİ ÜCRET GİD 791.01 DİREKT İŞÇİLİK 1010--54.000*1,22 = 65.880 109.800,00 1020--36.000 *1,22 =43.920 791.02 ENDİREKT İŞÇİLİK 75.640,00 1010--16.500*1,22 =20.130 1020--13.000 *1,22 =15.860 2010--17.000*1,22 =20.740 3010--15.500*1,22 =18.910 791.03 PAZARLAMA 12.200,00 6010-- 10.000*1,22 = 12.200 792 MEMUR ÜCR.GİD 7010— 12.600*1,22=15.372	197.640,00	
	360ÖD. VERGİ ve FON 361ÖD. SOS.GÜV.KES. 335 PERSONELE BORÇ		**** **** ****
	Ücret Tahakkuku		
5	793 DIŞ. SAĞ. FAY HZM 793.01 ÜRETİM GİD 31.400,00 793.02 PAZARLAMA 1.500,00 793.03 GEN. YÖNET. 2.100,00 191 İND. KDV	35.000,00 4.320,00	
	100 KASA HSB.		39.320,00
	Enerji ve Fason İşçilik Ödemeleri		
	794 ÇEŞİTLİ GİDERLER 793.01 ÜRETİM GİD 4.600,00 793.02 PAZARLAMA 150,00 793.03 GEN. YÖNET. 250,00 191 İND. KDV	5.000,00 900,00	
6	102 BANKALARI HSB		5.900,00
	Kırtasiye Giderleri		
8	797 FİNANSMAN GİDERİ 300 BANKA KREDİLERİ	500,00	
	Faiz Giderleri		500,00

KAPATMA KAYITLARI		
9	31.03.2009	
	799 ÜRETİM MALİY.HSB	525.840,00
	1010— 264.010,00	
	1020— 213.780,00	
	2010— 25.490,00	
	3010— 22.560,00	
	631 PSDG	14.450,00
	632 GYG	18.722,00
	660 KISA VAD. BORÇ. GİD.	500,00
	798 GİDER ÇEŞ.YANS H.	559.512,00
	Faaliyet Giderleri Yansıtma Kaydı	
	31.03.2009	
10	798 GİDER ÇEŞ.YANS H	559.512,00
	790 İLK MADDE MALZ.	306.000,00
	DİREKT: 286.000	
	ENDİREKT: 20.000	
	791 İŞÇİ ÜCRET GİD	197.640,00
	DİREKT: 109.800	
	ENDİREKT: 87.840	
	792 MEMUR ÜCRET.	15.372,00
	793 DIŞ SAĞ.FAY.HİZM	35.000,00
	794 ÇEŞİTLİ GİDERLER	5.000,00
	797 FİNANSMAN GİD	500,00
	Yansıtmanın Kapatılması	
	31.03.2009	
	799 ÜRETİM MALİY.HSB	25.490,00
	1010— 13.902,00	
	1020— 11.588,00	
	799 ÜRETİM MALİY.HS	25.490,00
	2010— 25.490	
12	2010 İL Dağıtım Kaydı	
	31.03.2009	
	799 ÜRETİM MALİY.HSB	22.560,00
	1010— 14.100,00	
	1020— 8.460,00	
	799 ÜRETİM MALİY.HS	22.560,00
	3010— 22.560	
	3010 İL Dağıtım Kaydı	
	31.03.2009	
13	151 YARI-MAMÜL	525.840,00
	799 ÜRETİM MAL.HS	525.840,00
	1010— 292.012,00	
	1020— 233.828,00	
	Üretimle İlgili Harcanan Giderler	
14	31.03.2009	
	152 MAMÜLLER	510.000,00
	1010— 280.000,00	
	1020— 230.000,00	
	151 YARI-MAMÜL	510.000,00
	1010— 280.000,00	
	1020— 230.000,00	
	Dönemde Tamamlanan Mamüller Maliy.	
	31.03.2009	
15	100 KASA	566.400,00
	600 YİS	480.000,00
	391 HES KDV	86.400,00
	Satış Kaydı	
	31.03.2009	
16	620 SAT. MAMÜL MAL.	408.000,00
	1010— 224.000,00	
	1020— 184.000,00	
	152 MAMÜLLER	408.000,00

	Satılan Mamüller Maliyeti		
	31.03.2009		
17	690 DÖN KAR ZARAR	441.672,00	
	620 SMM		408.000,00
	631 PSDG		14.450,00
	632 GYG		18.722,00
	660 K. VAD. BORÇ. GİD.		500,00
	Giderlerin Aktarımı		
18	31.03.2009		
	600 YİS	480.000,00	
	690 DÖN KAR ZARAR		480.000,00
	Gelirlerin Aktarımı		
19	31.03.2009		
	690 DÖN NET KARI	38.328,00	
	590 DÖN NET KARI		38.328,00
	Net Karın Bilanço Hesabında Gösterilmesi		

..... İŞLETMESİNİN SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU		
		(Bin TL)
	ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM
ÜRETİM MALİYETİ		
A-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri		
B-Direkt İşçilik Giderleri		
C-Genel Üretim Giderleri		
D-Yarı Mamul Kullanımı		
1. Dönem Başı Stok (+)		
2. Dönem Sonu Stok (-)		
ÜRETİLEN MAMÜL MALİYETİ		
E-Mamül Stoklarında Değişim		
1. Dönem Başı Stok (+)		
2. Dönem Sonu Stok (-)		
I-SATILAN MAMÜL MALİYETİ		
(TİCARİ FAALİYET)		
A-Dönem Başı Ticari Mallar Stoku (+)		
B-Dönem İçi Alışlar (+)		
C-Dönem Sonu Ticari Mallar (-)		
II-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ		
III-SATILAN HİZMET MALİYETİ		
SATIŞLARIN MALİYETİ (I+II+III)		

Yararlanılan Kaynaklar

1. **Aydemir**, İsmail ve Diğerleri (2007).Maliyet Muhasebesi.1. Baskı.İstanbul:Lisans Yayıncılık.
2. **Banar**, Kerim ve Diğerleri.(2004). Maliyet Muhasebesi. 1.Baskı. Eskişehir: Açık Öğretim Yayınları
3. **Civan**, Mehmet. (2004). Muhasebe Uygulamaları. 1.Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi.
4. **Çalışkan**, Ahmet.(2005).Uygulamalı Maliyet Muhasebesi.1.Baskı.Bursa: Nobel Yayınları
5. **Çetiner**, Ertuğrul.(2004).Maliyet Muhasebesi. 4. Baskı. Ankara:Gazi Kitabevi.
6. **Gençoğlu Gücenme**, Ümit.(2008).Maliyet Muhasebesi.1.Baskı. Bursa: Marmara Kitap Merkezi
7. **Karakaya**, Mevlüt. (2006).Maliyet Muhasebesi.2. Baskı. Ankara:Gazi Kitabevi.
8. **Uçman**, Erol. (2002). Tekdüzen Muhasebe Sistemi ve Vergi Uygulamaları. 1.Baskı. Çanakkale: Türmob Yayınları.